

**COMMON
FUTURES**

Verkenning van de meerwaarde van een handelsplatform voor groen gas

Common Futures | Maart 2026

Verkenning van de meerwaarde van een handelsplatform voor groen gas

In opdracht van:

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Ministerie van Klimaat en
Groene Groei

Auteurs

Common Futures: Daan Peters, Jaro Jens, Jelle Hofstra

Contactgegevens

Common Futures Energy Transition Specialists B.V.
Vondellaan 54, 3521 GH Utrecht, The Netherlands

+31 30 782 0975

info@commonfutures.com

www.linkedin.com/company/commonfutures/

<http://www.commonfutures.com>

Referentie Nr.: 2025-19

Datum: maart 2026

Managementsamenvatting

Nederland staat aan de vooravond van een significante opschaling van groen gas. Dit roept de vraag op welke verbeteringen mogelijk zijn in de wijze waarop handel en markten opereren en of lessen te trekken zijn uit de succesvolle ontwikkeling van de aardgasmarkt in de afgelopen twintig jaar. Doel van dit onderzoek van Common Futures voor RVO en het Ministerie van KGG is te onderzoeken wat de meerwaarde kan zijn van een handelsplatform voor groen gas, dan wel de meerwaarde van het verhandelen van een groen gas product op bestaande gasbeurzen zoals ICE ENDEX en EEX. De hoofdconclusie is dat de meerwaarde aanzienlijk kan zijn, maar dat nog (lang) niet voldaan is aan de noodzakelijke randvoorwaarden voor een succesvol handelsplatform of beursproduct. Deze conclusie is gebaseerd op een marktconsultatie waarbij interviews zijn afgenomen met een twintigtal marktpartijen.

Voordelen van handelsbeurs en handelsplatform, en randvoorwaarden

Aardgas wordt al jaren verhandeld via **gas(handels)beurzen**, wat heeft geleid tot efficiënte prijsvorming, waardoor prijsverschillen tussen landen kleiner zijn geworden en sprake is van een hoge mate van uitwisselbaarheid en leveringszekerheid. Marktprijzen zijn transparant door de publicatie van indices en er bestaat groot vertrouwen in de financiële integriteit en operationele betrouwbaarheid van de handel. Aardgasbeurzen hebben het mogelijk gemaakt voor marktpartijen om risico's te mitigeren van toekomstige ongunstige prijschommelingen. Een alternatief voor een beurs is een **handelsplatform**. Dat is simpeler van opzet en faciliteert bilaterale handel tussen partijen en kan net als beurshandel ook grote voordelen bieden in het bewerkstelligen van efficiënte handel.

Groen gas handelsplatform of -beurs heeft meerwaarde, maar nog niet mogelijk

De meeste marktpartijen waarmee gesproken is zien duidelijk de meerwaarde van het verhandelen van groen gas op een bestaande gasbeurs, dan wel op een handelsplatform. Het kan tot meer marktintegratie leiden en tot snellere opschaling van groen gas. Maar tegelijkertijd moet worden geconcludeerd dat **momenteel niet wordt voldaan aan de randvoorwaarden** voor een succesvolle groen gas handel op een beurs of platform. Twee cruciale randvoorwaarden voor succes zijn:

- (1) **significant handelsvolume** van een bepaald product, waarbij een mate van **productstandaardisatie** helpt, en;
- (2) **vertrouwen** onder marktpartijen dat efficiënte prijsvorming mogelijk is en dat de betrouwbaarheid van de handel geborgd is.

Waarom wordt momenteel niet aan de randvoorwaarden voldaan?

Het product groen gas bestaat uit gasmoleculen en garanties van oorsprong (GvO), waarbij moleculen vaak tegen aardgaswaarde verkocht worden en de meerwaarde van groen gas (vaak apart) verkocht wordt in de vorm van GvO's. Anders dan voor aardgas bestaat momenteel geen gestandaardiseerd groen gas product. Waar aardgas verhandeld wordt op een geharmoniseerde EU markt is de groen gas markt

versnipperd, met verschillen in prijsvorming en producteisen tussen afzetmarkten in lidstaten als gevolg van beleidskeuzes. Dit heeft geleid tot een situatie waarin verschillende soorten groen gas GvO's worden verhandeld en op veel verschillende plekken prijsvorming voor elk van die groen gasproducten plaatsvindt. Ook is geen sprake van transparantie qua marktprijzen. Anders dan bij aardgas bestaan er voor groen gas geen publiek toegankelijke prijsindices. Marktpartijen halen prijsinformatie op door bij elkaar inlichtingen in te winnen en prijsinschattingen in te kopen bij dataleveranciers. Verder wordt groen gas decentraal door honderden producenten door heel Europa geproduceerd, waarbij de vele kleine producenten geen goed zicht hebben op de verschillende afzetmarkten. Ze hebben behoefte aan lange-termijncontracten, die niet altijd goed aansluiten bij de contractduur waartoe afnemers bereid zijn. Veel partijen vinden de huidige handelspraktijk complex en tijdrovend en daardoor kostbaar.

Opzet handelsplatform opzetten of groen gas op gasbeurs geen overheidstaak

Het ontwikkelen van een handelsplatform wordt niet gezien als overheidstaak. Gasbeurzen bestaan al en zouden (technisch) vrij eenvoudig een groen gas product aan hun portfolio kunnen toevoegen als aan de randvoorwaarden wordt voldaan. Een groen gas handelsplatform bestaat ook al, in Oostenrijk, maar wordt nu nog weinig gebruikt omdat nog te weinig partijen overtuigd zijn dat ze via het platform de beste prijs kunnen realiseren. De meeste marktpartijen waarmee voor deze studie gesproken is zien vooral een actieve rol voor de overheid in het wegnemen van handelsbarrières en het aanjagen van marktintegratie door beleidsharmonisatie, waardoor een gestandaardiseerd product kan ontstaan met minder gefragmenteerde prijsvorming, en een handelsbeurs of -platform voor groen gas succesvol kan zijn. Om daar invulling aan te geven stellen wij het volgende voor:

Suggestie 1: maak handel efficiënter door beleidsharmonisatie

Veel marktpartijen pleiten voor minder fragmentatie tussen markten, efficiëntere handel met meer transparantie over actuele marktprijzen. Dit helpt om in de toekomst handel via een handelsplatform of -beurs mogelijk te maken, maar kan los daarvan waardevol zijn voor het opschalen van groen gas.

Voor **efficiëntere handel** zou het waardevol zijn als een beperkt aantal gestandaardiseerde groen gasproducten zouden ontstaan zonder grote verschillen tussen de grondslag in prijsvorming. Volgens marktpartijen zijn de **twee meest bepalende factoren in prijsvorming van groen gas (1) de CI-score (Carbon Intensity, de waarde van de ketenemissie volgens de RED en (2) subsidie-status**. Een GvO op basis van ongesubsidieerd groen gas is duurder want de prijs omvat de onrendabele top, en hoe lager de CI-score hoe hoger de economische waarde. Langs de lijnen van deze twee factoren kan een meer gestandaardiseerd product ontstaan, dat altijd moet voldoen aan de EU duurzaamheidseisen van de RED, maar liefst zonder verdere (nationale) toevoegingen daaraan. Prijsvorming zou dan enerzijds plaatsvinden op basis van al dan niet gesubsidieerd, en anderzijds op basis van €/tCO₂. Wat het laatste betreft komt de prijs tot stand komen op basis van ofwel de behaalde ketenemissiereductie (volgens de RED) ofwel het op basis van

qua energie-eenheid één op één vermijden van aardgas met bijbehorende emissiereductie. Daarbij zou de prijsvorming, die momenteel versnipperd plaatsvindt per land en eindgebruikssector, geharmoniseerd kunnen worden.

Een gestandaardiseerd product en minder gefragmenteerde prijsvorming is mogelijk door een mate van **beleidsharmonisatie tussen lidstaten**. De grondslagen voor prijsvorming harmoniseren kan bijvoorbeeld door op Europees niveau de wijze waarop al dan niet gestuurd wordt op ketenemissiereductie gelijk te trekken tussen eindgebruikssectoren. Dit kan door voor alle verbruikssectoren te sturen op:

- Vermijden van fossiele emissies door de inzet van groen gas, of;
- Sturen op ketenemissiereductie in alle eindgebruikssectoren.

Ook zou kunnen worden afgesproken dat er verder geen voordeel wordt toegekend aan de inzet van bepaalde typen afval- en reststromen die vallen onder EU RED Bijlage IX, en er kan worden ingezet op harmonisatie van buy-out prijzen in vraagverplichtingen in verschillende lidstaten.

Suggestie 2: transparantie prijsinformatie door een toegankelijke prijsindex

Beleidsharmonisatie zoals bovengenoemd kost tijd. Op korte termijn willen veel partijen graag een **publiek toegankelijke betrouwbare prijsindex** voor groen gas. De overheid kan een sturende rol spelen in het ontwikkelen ervan door periodiek de gemiddelde transactiepreisen van met SDE++ gesubsidieerd groen gas te ontsluiten, en/of dit wellicht te doen voor transacties die plaatsvinden in het kader van de bijmengverplichting groen gas.

Zonder het bestaan van een goed werkend handelsplatform of groen gas product op de gasbeurs kan alleen de overheid zorgen voor een betrouwbare publiek toegankelijke prijsindex omdat slechts de overheid de marktpartijen ertoe kan bewegen om transactiepreisen te delen, gekoppeld aan de stimuleringsmaatregelen.

Suggestie 3: importtenders dragen bij aan standaardisatie en mitigatie termijnrisico

Daarnaast kan de overheid grootschalige importtenders organiseren, bijvoorbeeld voor de invulling van de bijmengverplichting of in het kader van maatwerkafspraken met de industrie. Door hierbij grote volumes te vragen met een vergelijkbare CI-score zonder eisen aan de specifieke feedstockmix, kunnen dergelijke tenders bijdragen aan productstandaardisatie en als bron dienen voor transactieprijsinformatie die gebruikt kan worden in een toegankelijke prijsindex. Hoewel belangrijk, zijn productstandaardisatie en bijdrage aan een prijsindex neveneffecten van het hoofddoel van importtenders, om grootschalige volumes groen gas aan te trekken tegen zo laag mogelijke prijzen ten behoeve van een betaalbare energietransitie en voorzieningszekerheid in Nederland, en daarbij bij te dragen aan de ontwikkeling van nieuwe productiecapaciteit. Dergelijke importtenders bestaan al voor hernieuwbare waterstof in de vorm van het H2Global mechanisme.¹

¹ [The H2Global Instrument - H2Global](#)

Executive Summary

The Netherlands is on the brink of a significant scale-up of biomethane. This raises the question of what improvements are possible in the way trading and markets operate, and whether lessons can be learned from the successful development of the natural gas market over the past twenty years. The aim of this study by Common Futures for RVO and the Ministry of KGG is to investigate the added value of a trading platform for biomethane, or alternatively, the added value of trading a biomethane product on existing gas exchanges such as ICE-ENDEX and EEX. The main conclusion is that the added value can be substantial, but that the necessary preconditions for a successful trading platform or exchange product are (by far) not yet met. This conclusion is based on a market consultation involving interviews with around twenty market participants.

Advantages of an exchange and trading platform, and preconditions

Natural gas has been traded on gas (trading) exchanges for many years, leading to efficient price formation. This has reduced price differences between countries and resulted in a high degree of interchangeability and security of supply. Market prices are transparent through the publication of indices, and there is strong confidence in the financial integrity and operational reliability of trading. Gas exchanges have enabled market participants to mitigate risks from future adverse price fluctuations. An alternative to an exchange is a trading platform. This is simpler in design, facilitates bilateral trading between parties, and, like exchange trading, can offer significant benefits in achieving efficient trade.

Biomethane trading platform or exchange has value, but is not yet feasible

Most market participants consulted clearly see the added value of trading biomethane on an existing gas exchange or on a trading platform. It could lead to greater market integration and faster scaling of biomethane. However, it must also be concluded that the necessary conditions for successful biomethane trading on an exchange or platform are currently not met. Two crucial preconditions for success are:

- (1) A **significant trading volume** of a given product, where a degree of product standardisation helps; and
- (2) **Trust** among market participants that efficient price formation is possible and that the reliability of trading is ensured.

Why are the preconditions not currently met?

The biomethane product consists of gas molecules and Guarantees of Origin (GOs), where molecules are often sold at natural gas value and the added value of biomethane is (often separately) sold through GOs. Unlike natural gas, there is currently no standardised biomethane product.

Where natural gas is traded in a harmonised EU market, the biomethane market is fragmented, with differences in pricing and product requirements between end

markets in member states due to policy choices. This has led to a situation in which different types of biomethane GOs are traded, and price formation takes place in many different locations for each of these products.

There is also a lack of transparency in market prices. Unlike natural gas, there are no publicly accessible price indices for biomethane. Market participants obtain price information by consulting each other and purchasing price estimates from data providers.

Furthermore, biomethane is produced in a decentralised manner by hundreds of producers across Europe. These many small producers often lack a clear view of different end markets and require long-term contracts, which do not always align with the contract durations buyers are willing to accept. Many parties find the current trading practices complex, time-consuming, and therefore costly.

Developing a trading platform or exchange product is not a government task

The development of a trading platform is not considered a government responsibility. Gas exchanges already exist and could (technically) relatively easily add a biomethane product to their portfolio once the preconditions are met. A biomethane trading platform already exists in Austria, but is currently used very little because too few parties are convinced they can achieve the best price through the platform. Most market participants interviewed for this study primarily see an active role for the government in removing trade barriers and promoting market integration through policy harmonisation. This would allow a standardised product to emerge with less fragmented price formation, enabling a biomethane exchange or platform to succeed. To give substance to this, we propose the following:

Suggestion 1: improve trading efficiency through policy harmonisation

Many market participants advocate for less fragmentation between markets and more efficient trading with greater transparency on current market prices. This would help enable trading via a platform or exchange in the future, but is also valuable in itself for scaling up biomethane.

For more efficient trading, it would be valuable to have a limited number of standardised biomethane products without major differences in pricing fundamentals. According to market participants, the two **most decisive factors in biomethane pricing are (1) the CI score (Carbon Intensity, the value of achieved lifecycle emission reductions according to the RED), and (2) the subsidy status.**

A GO based on unsubsidised biomethane is more expensive because the price includes the unprofitable top. The lower the CI score, the higher the economic value. Along these two dimensions, a more standardised product could emerge that always complies with EU sustainability requirements (EU RED), preferably without additional national requirements. Price formation would then occur based on whether or not the gas is subsidised, and based on €/tCO₂.

For the latter, the price would be based either on achieved lifecycle emission reductions (according to the EU RED) or on one-to-one avoidance of natural gas (on an energy basis) with corresponding emission reductions.

Price formation, which is currently fragmented by country and end-use sector, could then be harmonised. A standardised product and less fragmented price formation are possible through a degree of policy harmonisation between member states. Pricing fundamentals could be harmonised, for example, by harmonising how lifecycle emission reductions are incentivised across end-use sectors at the European level. This could be done by:

- steering all consumption sectors towards “avoided fossil emissions” through biomethane, or;
- steering all sectors towards lifecycle emission reductions (CI score).

In addition, it could be agreed that no additional advantages are granted for the use of specific waste and residue streams that are included in EU RED Annex IX, and by aligning buy-out prices in demand obligations in various Member States.

Suggestion 2: price transparency through an accessible price index

Policy harmonisation as described above takes time. In the short term, many parties would like a publicly accessible and reliable price index for biomethane. The government could play a guiding role in developing this by periodically publishing average transaction prices of SDE++-subsidised biomethane, and/or transactions under the upcoming biomethane blending obligation.

Without a well-functioning trading platform or exchange product, only the government can ensure a reliable public price index, as only the government can compel market participants to share transaction prices, coupled to incentives.

Suggestion 3: import tenders contribute to standardisation and risk mitigation

The government could also organise large-scale import tenders, for example to meet blending obligations or within tailor-made agreements with industry. By requesting large volumes with a similar CI score and without requirements on specific feedstock mixes, such tenders can contribute to product standardisation and serve as a source of transaction price information for a public price index.

While important, product standardisation and contribution to a price index are secondary effects. The primary goal of import tenders is to attract large volumes of biomethane at the lowest possible prices, supporting an affordable energy transition and security of supply in the Netherlands, while also contributing to the development of new production capacity. Such import tenders already exist for renewable hydrogen in the form of the H2Global mechanism.²

² [The H2Global Instrument - H2Global](#)

Inhoudsopgave

1. Inleiding	10
2. Waarde van een handelsplatform en voorwaarden voor succes	13
2.1 <i>Handelsbeurs en de waarde ervan</i>	13
2.2 <i>Handelsplatform en de waarde ervan</i>	14
2.3 <i>Voorwaarden voor een succesvol handelsplatform of beurs</i>	16
3. Huidige groen gas handel en marktsituatie	17
3.1 <i>Handel in groen gas versus aardgas</i>	17
3.2 <i>Overzicht van marktactoren in groen gas handel</i>	18
3.3 <i>De drie grootste Europese groen gas markten</i>	20
3.4 <i>Belangrijkste afzetmarkten: gebouwde omgeving, industrie en vervoer</i>	21
3.5 <i>Hoe marktpartijen de huidige groen gashandel ervaren</i>	23
4. Conclusies en aanbevelingen	27
4.1 <i>Oordeel van marktpartijen over handelsplatform</i>	27
4.2 <i>Drie aanbevelingen voor efficiëntere handel en marktintegratie</i>	28
<i>Productstandaardisatie en efficiëntere handel door harmonisatie van beleid</i>	28
<i>Ontwikkel op korte termijn een transparante prijsindex</i>	30
<i>Tenders voor import van groen gas met gestandaardiseerde specificaties</i>	31
Bijlage I: Garantie van Oorsprong en Proof of Sustainability	33
Bijlage II: Title Transfer Facility uitgelegd	34

1. Inleiding

Nederland staat aan de vooravond van een significante opschaling van groen gas. Dit roept de vraag op welke verbeteringen mogelijk zijn in de wijze waarop handel en markten opereren en of lessen te trekken zijn uit de succesvolle ontwikkeling van de aardgasmarkt in de afgelopen 20 jaar. Doel van dit onderzoek van Common Futures voor RVO is te onderzoeken of marktpartijen meerwaarde zien in een handelsplatform voor groen gas.

De vraag naar groen gas zal naar verwachting de komende jaren stijgen. Per 2027 wil Nederland de bijmengverplichting groen gas (BMV) invoeren gericht op de verduurzaming van ETS2 sectoren (met name gebouwde omgeving, wegvervoer, kleine industrie). Daarnaast kan in de zware industrie een toenemende vraag naar groen gas worden verwacht nu de opschaling van waterstof trager verloopt dan verwacht, en komt er meer aandacht voor de rol van regelbare elektriciteitsproductie. Hiernaast blijkt uit studies dat een grotere rol voor groen gas in bepaalde eindgebruikssectoren de nationale kosten van de energietransitie kan verlagen.³ Stijgende vraag zal leiden tot meer binnenlandse productie en import van groen gas uit het buitenland. Dit roept de vraag op hoe de marktsituatie en handelspraktijk er momenteel voor staat en in hoeverre verbeteringen mogelijk zijn om te komen tot een succesvolle opschaling. Zijn lessen te trekken uit de succesvolle ontwikkeling van de aardgasmarkt? Sinds 2003 heeft de Nederlandse Title Transfer Facility (TTF) en het ontstaan van gashandelsbeurzen een cruciale rol gespeeld in de ontwikkeling van een liquide, geïntegreerde Europese gasmarkt waarin Nederland een spilfunctie vervult. Tegen deze achtergrond onderzoekt deze studie de mogelijke meerwaarde van een handelsplatform (of beurs) voor het verder ontwikkelen van de groen gas markt in Nederland en Europa.

Groen gas en aardgas: heel vergelijkbaar en toch ook niet

Groen gas lijkt qua samenstelling erg op aardgas en kan worden getransporteerd en gedistribueerd door bestaande gasinfrastructuur.⁴ Een verschil is dat aardgas grootschalig wordt geproduceerd en ingevoerd op het transportnet van Gasunie, terwijl groen gas decentraal wordt geproduceerd en vooral wordt ingevoerd in de regionale gasdistributienetten. Groen gas productie vindt plaats in kleinschalige installaties door met name kleine en middelgrote bedrijven, dit is een groot verschil met grootschalige aardgaswinning door grote olie- en gasbedrijven. Aan de verbruikskant zijn geen grote verschillen in de toepassingen van groen gas en aardgas. Het grootste verschil tussen beide is het feit dat groen gas een hernieuwbare brandstof is, geproduceerd uit plantaardige en dierlijke (rest)materialen, en

³ Zo becijferde PBL in de Actualisatie Startanalyse aardgasvrije buurten (2025, [LINK](#)) dat meer groen gas in de gebouwde omgeving leidt tot lagere nationale kosten. PBL gaat uit van maximaal 2 bcm groen gas op basis van het Nederlandse productiepotentieel. Als door import de beschikbaarheid stijgt tot 3 bcm, dan kunnen 1,8 miljoen extra hybride warmtepompen worden ingezet en dalen de totale nationale kosten met €1 miljard per jaar. . Hiernaast concludeerde Guidehouse in een in 2024 gepubliceerde studie ('Onderzoek lange termijn productie en inzet groen gas') dat de inzet van groen gas in een aantal sectoren maatschappelijk kostenefficiënt is, waarbij het volume als geheel uitstijgt boven het Nederlandse duurzame productiepotentieel. Zie: [LINK](#)

⁴ Groen gas heeft vaak een iets lager methaangehalte en hoger zuurstofgehalte dan aardgas. Dit laatste kan voor problemen zorgen in het opslaan van groen gas in aardgasbergingen, maar een te hoog zuurstofgehalte kan ook het transport door gasnetten belemmeren. Elke lidstaat hanteert eigen grenswaarden voor zuurstofgehalte van groen gas.

daarmee een veel lagere of zelfs netto-positieve impact heeft op de uitstoot van broeikasgassen⁵, terwijl het aardgas verantwoordelijk is voor een significante CO₂-uitstoot.⁶ De klimaatwinst en het hernieuwbare karakter van groen gas zijn veruit de belangrijkste redenen dat eindgebruikers bereid zijn de meerkosten vergeleken met aardgas te betalen.

In de ontwikkeling van de aardgasmarkt hebben de gasbeurzen een grote rol gespeeld. Dit rapport beschrijft deze rol en de mogelijke lessen ervan voor groen gas, als het 'groene broertje' van aardgas.

Het product groen gas bestaat uit garanties van oorsprong, moleculen meestal los verkocht

Het product groen gas bestaat uit twee onderdelen, te weten gasmoleculen en garantie van oorsprong (GvO), en de koper ontvangt meestal ook een proof of sustainability (PoS). De meerwaarde van groen gas als hernieuwbare en koolstofarme energiedrager wordt verhandeld via de GvO,⁷ meestal met PoS.⁸ Vanwege de grote gelijkenis in de chemische samenstelling van groen gas en aardgas worden groen gas moleculen veelal apart van GvO's verhandeld als aardgas, maar het komt ook voor dat moleculen en GvO's samen verkocht worden. De waarde van GvO's verschilt per land en markt, zoals zal worden toegelicht. Waar in dit rapport gesproken wordt over handel in groen gas, wordt handel in GvO's bedoeld. In Bijlage I wordt uitgelegd wat GvO's en PoS'sen zijn.

Onderzoeksvragen en definities

In deze studie worden de volgende vragen onderzocht:

- 1) Hoe functioneert de markt voor groen gas in Nederland en andere EU-lidstaten momenteel qua handel, prijsvorming en liquiditeit?
- 2) Wat is de meerwaarde van een handelsplatform of gashandelsbeurs, voor de huidige en toekomstige markt voor groen gas?
- 3) Welke alternatieven bestaan er voor een handelsplatform of -beurs?

Hierbij wordt onder '**handelsplatform**' een relatief eenvoudige handelsplaats verstaan dat bilaterale handel faciliteert dat relatief goed toegankelijk is voor marktpartijen inclusief kleinere spelers.

Onder het '**verhandelen van een groen gas product op bestaande gasbeurzen**' wordt bedoeld op de situatie waarin bestaande gasbeurzen ICE ENDEX en EEX één of meerdere groen gasproducten zouden toevoegen aan de producten waarvan zij de handel faciliteren. Op deze gasbeurzen kan gehandeld worden in het product zelf, maar ook in allerlei afgeleide producten als derivaten. De beurzen stellen hoge eisen aan de kredietwaardigheid van marktdeelnemers en zetten actief in op de betrouwbaarheid van de handel.

Marktconsultatie centraal in de aanpak

In de analyse is gebruik gemaakt van literatuuronderzoek, eigen expertise en zijn interviews afgenomen met marktpartijen, waarbij gesproken is met: ACT Commodities, Argus Media, Attero,

⁵ Groen gas stoot bij verbranding ongeveer evenveel CO₂ uit als aardgas, maar omdat het van plantaardige oorsprong heeft, met een korte koolstofcyclus, bestaan de netto-emissies alleen de emissies gerelateerd aan de productie en verwerking ervan. Onder de streep heeft groen gas veelal netto-nul emissies of zelfs negatieve emissies. Zie [hier](#) voor meer informatie (pagina's 8-10).

⁶ In Nederland wordt zo'n 57 miljoen ton CO₂ uitgestoten door de inzet van 30 miljard m³ aardgas (CBS 2025), ofwel 40% van de totale Nederlandse broeikasgasuitstoot van 144 megaton CO₂-equivalent (CBS 2025).

⁷ Zo zal voor de Nederlandse bijmengverplichting energiebedrijven alleen gevraagd worden om GvO's in te kopen, geen groen gas moleculen.

⁸ Verticer wijst erop dat volgens de EU gasrichtlijn per midden 2026 groen gas geëtiketeerd zal moeten worden als zijnde afkomstig uit hernieuwbare bronnen, daar moet dan een GVO tegenover staan. Om groen gas in te zetten in de EU ETS, bijmengverplichting of brandstoftransitieverplichting dan hebben afnemers een POS nodig om aan te tonen dat het groen gas gecertificeerd duurzaam is.

Biochem, CBS, CEGH Green Gas Platform, CMA-CGM, European Biogas Association, EEX, Eneco, ENGIE, Gasunie, Gruppo AB, EnviTec, ErGAR, ICE Endex, NEa, Pepsico, Platform Groen Gas, Route to Market, RWE, Tata Steel Netherlands en Vattenfall. Met sommige van deze partijen is meermaals gesproken. De conclusies en aanbevelingen in deze studie zijn voor rekening van Common Futures en reflecteren niet noodzakelijkerwijs de mening van stakeholders. Tijdens het onderzoek heeft nauwe afstemming plaatsgevonden met RVO en het ministerie van KGG.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt beschreven wat bedoeld wordt met een handelsbeurs en -platform, inclusief mogelijke meerwaarde ervan en de randvoorwaarden voor een succesvol handelsplatform of beursproduct. Hoofdstuk 3 beschrijft de huidige handel in groen gas, en de huidige marktsituatie. Ook wordt bekeken hoe marktpartijen de huidige situatie beoordelen. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 beschreven in hoeverre marktpartijen meerwaarde zien in een handelsplatform/beurs, en of mogelijke alternatieven bestaan. In Bijlage I wordt in meer detail ingegaan op wat GvO's en PoS'sen zijn en in Bijlage II wordt uitgelegd wat de Title Transfer Facility voor gas inhoudt.

2. Waarde van een handelsplatform en voorwaarden voor succes

Een handelsplatform of beurs kan de handel in groen gas vergemakkelijken, voor efficiënte prijsvorming zorgen en transparantie bevorderen. In dit hoofdstuk wordt het functioneren van een beurs en platform uitgelegd en de mogelijke meerwaarde ervan, waarbij ook gekeken wordt naar de ontwikkeling van de aardgashandel.

Aardgas wordt verhandeld via de aardgasbeurzen, waarbij ICE ENDEX en EEX de toonaangevende beurzen zijn voor Nederland en Europa. Beide beurzen opereren nagenoeg hetzelfde, en faciliteren naast aardgas ook de handel in elektriciteit en ETS emission allowances. Groen gas wordt er niet als apart product verhandeld. Volgens één van de toonaangevende gasbeurzen vergt het toevoegen van een groen gas product aan een gasbeurs geen grote investering, omdat de infrastructuur van de beurs al staat.

De gasbeurzen hebben veel (afgeleide) producten opgezet (zoals futures als product en opties als afgeleide producten), waarin volop wordt gehandeld. Dit maakt **risicomanagement** mogelijk, waarmee marktpartijen zich kunnen indekken tegen toekomstige ongunstige prijsschommelingen. Ook kunnen handelaren juist profiteren van prijsschommelingen. Het ontstaan van beide toonaangevende handelsbeurzen hebben, samen met de creatie van de Title Transfer Facility (TTF), de handel in gestandaardiseerde gasproducten gefaciliteerd in Nederland en internationaal. Dit heeft geresulteerd in efficiënte handel en prijsvorming, marktintegratie, leveringszekerheid en prijstransparantie. Zie Bijlage II: Title Transfer Facility uitgelegd voor meer informatie over de TTF.

2.1 Handelsbeurs en de waarde ervan

Een handelsbeurs is een gereguleerde marktplaats waar naast fysieke producten derivaten worden aangeboden, dit zijn afgeleide producten zoals opties. Een beurs kent centrale clearing en settlement, ofwel het proces van verificatie en afwikkeling van transacties. Clearing houses controleren en bevestigen alle voorwaarden van handelstransactie (clearing), en dragen zorg voor een correcte levering van het product en tijdige betaling (settlement). Daarnaast stelt de beurs als voorwaarde dat marktdeelnemers geaccrediteerd zijn om de financiële en operationele betrouwbaarheid van de handel te garanderen.

Het verhandelen van een product op een handelsbeurs kent de volgende voordelen:

- 1) **Risicomanagement.** Gasbeurzen worden primair niet gebruikt voor de inkoop van gas (dat gebeurt vaak bilateraal) maar voor het afdekken van transactierisico's. Als een partij bijvoorbeeld gas verkoopt met levering vanaf januari 2030 kan men het prijsrisico daarvan (ongunstige prijsschommelingen) nu al afdekken door het afsluiten van een futurescontract ('hedging').

- 2) Hoge mate van **betrouwbaarheid** van de handel door *clearing* en *settlement* en door accreditatie van deelnemers;
- 3) **Efficiënte prijsvorming**, waarbij aanbieders altijd een koper kunnen vinden voor hun product en afnemers te allen tijde een product kunnen inkopen. Op een beurs kunnen bepaalde producten een leidende rol spelen die uitstijgt boven de eigen markt, wat ertoe kan leiden dat lokale prijsverschillen tussen afzetmarkten verkleind worden. Dit zorgt voor **marktintegratie**. De handel van aardgas ten behoeve van het Nederlandse gasnet (TTF) heeft zich ontwikkeld tot een belangrijk internationaal prijsreferentiepunt dat wordt gebruikt in lange termijn contracten voor aardgas en gerelateerde producten wereldwijd. Prijsverschillen tussen aardgas in diverse (Europese) landen zijn hierdoor verkleind;
- 4) **Transparante informatievoorziening**. Handelsbeurzen publiceren dagelijks actuele prijsgegevens, zowel actuele spotprijzen als termijnprijzen;⁹
- 5) **Vergroten van liquiditeit** doordat vraag en aanbod gebundeld kan worden en doordat in derivaten gehandeld kan worden. Hoe groter de liquiditeit hoe groter de aantrekkingskracht van de beurs.

Een mogelijk nadeel van een handelsbeurs ten opzichte van een platform is dat kleine partijen er niet actief op zijn. Omdat beurzen een accreditatieproces voor deelnemers kennen zijn de grote gasbeurzen niet goed toegankelijk voor kleine producenten en afnemers, die daarvoor gebruik moeten maken van een tussenpersoon.

2.2 Handelsplatform en de waarde ervan

Een handelsplatform is een digitale marktplaats waarop vraag en aanbod bij elkaar komt met het doel om transacties tot stand te brengen. Het is minder complex dan de beurs, kent geen centrale clearing en settlement en geen formeel accreditatieproces voor marktdeelnemers. Een goed functionerend handelsplatform heeft drie voordelen:

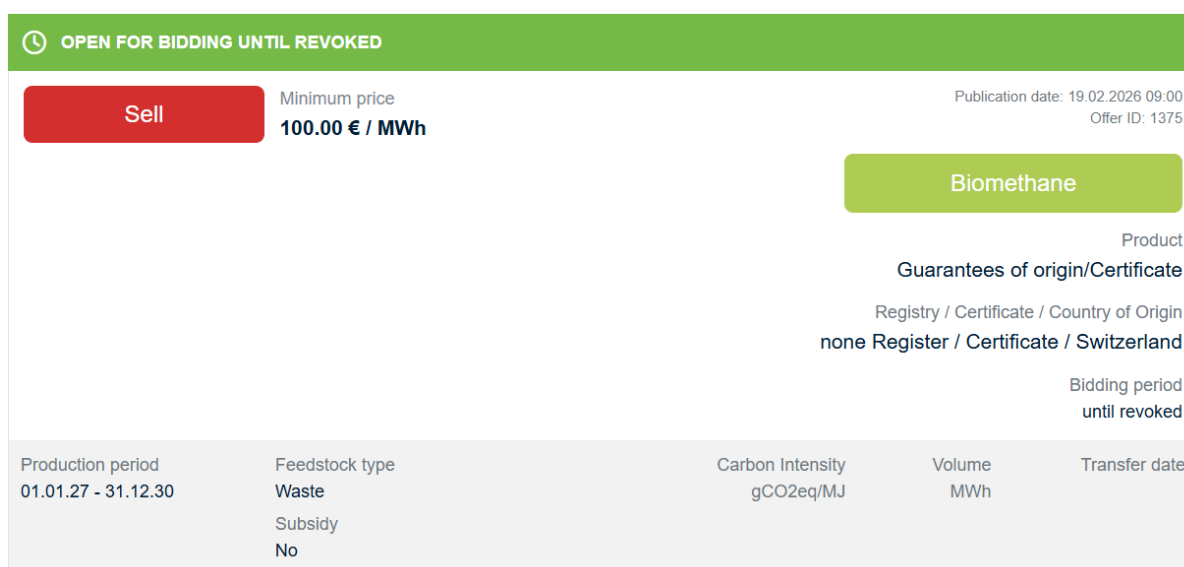
- (1) **Laagdrempelige markttoegang**. Een platform stelt zowel grote als kleine marktpartijen in staat om zelf direct deel te nemen aan (internationale) handel;
- (2) **Efficiënte prijsvorming**. Een succesvol platform kan voor lagere prijzen zorgen doordat het platform grotere volumes samenbrengt wat kan zorgen voor een kleinere 'bid-ask spread', het verschil tussen wat aanbieders willen ontvangen en afnemers willen betalen. Daarnaast kunnen marktpartijen direct zakendoen met elkaar zonder afhankelijk te zijn van tussenpersonen, wat kan zorgen voor lagere marktprijzen als de kosten voor het gebruik van het platform lager zijn dan die van tussenpersonen;
- (3) **Transparante informatievoorziening**. Doordat biedingen gepubliceerd worden kunnen marktpartijen beter inzicht krijgen in de actuele marktprijzen van een product. Verder kan een platform de betrouwbaarheid van deelnemers (laten) verifiëren, wat de kwaliteit van de handel ten goede komt.

⁹ In het geval van ICE ENDEX wordt voor liquide markten dagelijks een dagprijs vastgesteld op basis van de gemiddelde waarden in 10 minuten aan dagelijkse transacties. In minder liquide markten wordt de waarde van individuele biedingen weergegeven.

Een platform kan gebruikt worden voor spothandel, waarbij sprake is van directe levering tot een dag vooruit tegen de actuele (dag)prijs. Ook kan sprake zijn van contracten met een lange looptijd tot meerdere jaren, waarbij de levering ofwel direct ofwel in de toekomst kan starten.

Zowel aanbieders als afnemers kunnen op het platform een verzoek doen voor de koop of verkoop van een bepaalde hoeveelheid van een product met bepaalde karakteristieken tegen een bepaalde prijs. Transacties op een handelsplatform zijn veelal bilateraal, wat inhoudt dat één verkoper een hoeveelheid product verkoopt aan één koper. Het platform zelf neemt geen positie in, wordt dus nooit eigenaar van het product. Wel kan het platform transacties en contractering faciliteren, maar kan dat ook volledig aan marktpartijen overlaten, waarbij tussenpersonen zoals handelaren en brokers kunnen faciliteren.

Een handelsplatform kan als ICT-omgeving redelijk eenvoudig worden opgezet. In Nederland heeft een handelaar in groen gas al een dergelijk platform opgezet. In Oostenrijk bestaat het CEGH Green Gas Platform, een handelsplatform voor groen gas dat is opgericht door de Central European Gas Hub CEGH¹⁰. Het platform is met name actief in centraal Europa maar ontvangt ook aanbod uit Denemarken. Het platform faciliteert handel, maar laat de contractering volledig over aan marktpartijen.

OPEN FOR BIDDING UNTIL REVOKED

Sell Minimum price **100.00 € / MWh** Publication date: 19.02.2026 09:00
Offer ID: 1375

Biomethane
Product
Guarantees of origin/Certificate
Registry / Certificate / Country of Origin
none Register / Certificate / Switzerland
Bidding period
until revoked

Production period	Feedstock type	Carbon Intensity	Volume	Transfer date
01.01.27 - 31.12.30	Waste	gCO ₂ eq/MJ	MWh	
	Subsidy			
	No			

Figuur 1 - voorbeeld van een bieding op het CEGH Green Gas Platform

¹⁰ De CEGH beheert het virtuele invoedingspunt op het Oostenrijkse gasnet, de tegenhanger van de Nederlandse Titel Transfer Facility TTF. Het platform kan kostenloos worden gebruikt door marktpartijen. Zie: [GreenGas Platform - CEGH](#)

2.3 Voorwaarden voor een succesvol handelsplatform of beurs

Een handelsplatform of het aanbieden van een groen gas product op een gasbeurs kan succesvol zijn als:

- 1) **Voldoende volume** aan een bepaald product worden aangeboden en wordt gevraagd, dus voldoende liquiditeit. Afnemers moeten te allen tijde een product kunnen kopen en vice versa. Om voldoende schaal te genereren helpt een zekere **standaardisatie van het verhandelde product**, en helpt het als grensoverschrijdende handel mogelijk is;
- 2) **Voldoende vertrouwen onder marktpartijen** dat er efficiënte prijsvorming ‘formulering’ plaatsvindt en vertrouwen in de financiële integriteit en operationele betrouwbaarheid van de handelspraktijk.

Een handelsplatform kan tot meer marktintegratie leiden en tot opschaling leiden, maar kan alleen succesvol zijn als een zekere mate van marktintegratie en schaal bereikt is.

Bovengenoemde voorwaarden kunnen niet gekwantificeerd worden, er is geen minimumvolume aan gestandaardiseerd groen gas product te bepalen waarmee een handelsplatform of groen gas product op een gasbeurs succesvol zou zijn.

Naast de twee randvoorwaarden is het voor een handelsbeurs **gunstig om gerelateerde producten aan te bieden** zodat marktpartijen een kostenvoordeel kunnen hebben (clearing efficiency)¹¹. Naast een groot, succesvol product kan het gunstig zijn om handel in kleinere, gerelateerde producten te faciliteren. Als marktpartijen grote volumes aardgas via de gasbeurs verhandelen, dan moeten ze daarop margins stallen. Een deel van deze marktpartijen zal naast aardgas ook groen gas willen verhandelen. Stel dat de gasbeurs naast aardgas ook een groen gas product gaat aanbieden, dan gaan marktpartijen daarop handelen en moeten daarop ook margins stallen. Hierbij kan de beurs clearing efficiency bieden, wat de beurs in positieve zin kan onderscheiden van concurrerende gasbeurzen.

Huidige handelsplatforms voor groen gas, met name het CEGH Green Gas Platform worden nog niet intensief gebruikt. Naar eigen zeggen is het handelsvolume nog laag en is het lastig om tot efficiënte prijsvorming te komen.

¹¹ Op een beurs moeten alle producten moeten central gecleard worden, waarbij partijen ‘margins’ moet stallen om prijssfluctuaties te kunnen afdekken. Als één partij gelijktijdig handelt in meerdere producten kunnen kortingen gegeven worden op de benodigde margins.

3. Huidige groen gas handel en marktsituatie

Dit hoofdstuk beschrijft de handel in groen gas en de wijze waarop groen gas markten functioneren en hoe de huidige situatie door marktpartijen wordt beoordeeld. Op basis hiervan kan worden vastgesteld in hoeverre al wordt voldaan aan de randvoorwaarden voor een succesvol handelsplatform. Het hoofdstuk laat zien dat momenteel geen gestandaardiseerd groen gas product bestaat en dat geen sprake is van een geharmoniseerde EU interne markt, maar dat sprake is van een versnipperde markt, met grote verschillen tussen afzetmarkten in lidstaten. Veel marktpartijen pleiten voor minder fragmentatie, efficiëntere handel met meer transparantie over actuele marktprijzen.

3.1 Handel in groen gas versus aardgas

Karakterisering van de handel in groen gas

Handel in groen gas en prijsvorming vindt momenteel plaats op bilaterale basis, dus twee partijen die een handelstransactie met elkaar sluiten, al dan niet gefaciliteerd door een trader of broker. Er worden zowel langjarige contracten gesloten alsook jaarcontracten. Als het hierbij gaat om groen gas moleculen, al dan niet in combinatie met GvO/PoS) is sprake van een Biomethane Purchase Agreement (BPA). Grotendeels echter betreft de handel slechts transacties in GvO's, waarbij groen gas moleculen apart worden verkocht aan een shipper tegen de aardgaswaarde.

Kleinere producenten en afnemers handelen via traders/brokers, grotere partijen hebben eigen handelsafdelingen. Een trader kan een langjarig afnamecontract combineren met het financieren van de productie-installatie. Dit is belangrijk omdat producenten over het algemeen voor een groot deel van hun productie op zoek zijn naar langjarige afnamecontracten. Die zijn vaak noodzakelijk om bankgaranties te krijgen. Dit geldt zeker voor kleinere producenten die projecten niet vanaf de eigen balans kunnen financieren. Veelal wordt een kleiner deel verkocht als 'spot' dus voor directe levering tegen de actuele marktprijs.

Een belangrijk kenmerk van de handel in groen gas is dat deze Europees gezien vooral plaatsvindt binnen de landsgrenzen, slechts een klein deel wordt verhandeld over landsgrenzen heen. Dit komt met name omdat een grote meerderheid van groen gas door nationale overheden wordt gesubsidieerd en dat men niet wil dat energie waarvan de onrendabele top is betaald door nationale belastingbetalers in het buitenland wordt ingezet om te voldoen aan EU doelstellingen voor hernieuwbare energie en broeikasgasreductie. Van de grote productielanden mogen producenten van gesubsidieerd groen gas in Duitsland en Frankrijk de GvO's niet vrijelijk verhandelen met partijen in het buitenland. Producenten in Nederland en Denemarken mogen door hen geproduceerd groen gas (gesubsidieerd of niet) GvO's wel vrijelijk verhandelen, inclusief naar het buitenland. Vanuit Nederland wordt, naar het schijnt, wel een substantieel deel van de GvOs geëxporteerd naar landen als Duitsland, Zwitserland en het Verenigd Koninkrijk.

Verschillende landen hanteren net wat andere regels, met name rond de waardering van grondstoffen, wat kan leiden tot verschillen in prijsstelling.¹² Verder geldt dat voor verschillende gebruikssectoren (industrie, gebouwde omgeving, vervoer) verschillende stimulansen en prijsprikkels gelden voor groen gas. Dit heeft geleid tot een situatie waarin groen gas markten gefragmenteerd zijn langs nationale lijnen en afzetmarkten. Van een enkele geharmoniseerde groen gas markt is geen sprake. Dit, gecombineerd met de nog geringe totale EU volume aan groen gas,¹³ betekent dat markten klein en weinig liquide zijn en dat handel veelal maatwerk is omdat groen gas geen standaard marktproduct is.¹⁴ Dit wordt in Secties 3.3 en 3.4 nader toegelicht.

Voor het afsluiten van contracten bestaan gestandaardiseerde templates, maar toch zijn transacties en contractering in de meeste gevallen maatwerk vanwege de grote diversiteit aan markten en producten.

Verschil met aardgashandel

Heel anders verloopt de handel in aardgas, wat in grote volumes internationaal verhandeld wordt, waarbij sprake is van een in hoge mate gestandaardiseerd product. Handelsovereenkomsten in aardgas kunnen ofwel bilateraal (over-the-counter, OTC) worden afgesloten tussen twee partijen, al dan niet gefaciliteerd door een trader of broker, ofwel via gasbeurzen lopen.

Vaak worden gestandaardiseerde EFET contracten gebruikt, opgesteld door Energy Traders Europe (voorheen European Federation of Energy Traders, of EFET). Als je het als grote gasinkoper te complex vindt om met allerlei aanbieders apart EFET contracten te sluiten dan kun je ook handelen via de gasbeurzen, daar kan je ook met alle partijen handelen die ook op de beurs actief zijn.

Handelsdeals kunnen fysiek of niet-fysiek zijn. Bij fysieke deals verandert een product ook fysiek van eigenaar. Financial settlement (niet fysiek) betekent dat een partij op de beurs gas inkoopt, maar voor het moment van fysieke levering het gas weer verkoopt en uitstapt. Het gaat hierbij veelal om afgeleide producten (derivaten), waarbij een transactie niet direct resulteert in transport van gas. Elke kubieke meter gas dat fysiek door het Nederlandse transportnet stroomt wordt 80 tot 100 maal verhandeld op de handelsbeurzen, fysieke handelsdeals die leiden tot daadwerkelijk transport van gas naar eindafnemers betreft hier slechts een klein deel van.

3.2 Overzicht van marktactoren in groen gas handel

Verschillende actoren spelen een rol in groen gashandel, deze worden hieronder kort toegelicht.

Producenten van groen gas verkopen groen gas op bilaterale wijze ofwel aan energiebedrijven die het doorleveren aan consumenten ofwel aan industriële partijen of transportbedrijven die het zelf inzetten in hun bedrijfsprocessen. Producenten verkopen hun productie grotendeels in

¹² Zo hanteert Nederland de NTA 8003 lijst van biograndstoffen, welke bijvoorbeeld op punten verschilt van de RTFO

¹³ In 2024 bedroeg de totale EU productie van groen gas 4.3 bcm. Bron: EBA Statistical Report 2025, p.14. Dit is nog geen 1,5% van het totale EU gasverbruik.

¹⁴ De CO₂ reductie waarde is afhankelijk van de specifieke productiemethode van het groene gas en een hogere CO₂ reductie waarde leidt tot een hogere prijs, ook kan een hoger aandeel 'Annex 9a' grondstoffen tot een hogere prijs leiden

langtermijncontracten en een klein deel spot. Grote producenten hebben veel marktkennis in huis en zijn in staat om hun eigen productie zelf te verkopen zonder tussenpersonen, kleinere partijen schakelen meestal een broker of trader in. Voorbeelden van groen gas producenten in Nederland zijn Cosun Beet Company, SFP, VTTI, ENGIE, Nature Energy, Varo bioenergy, waterschappen (rioolwaterzuiveringen) en kleinere veelal op mestvergisting gerichte bedrijven zoals GroeneWoud Gas en een heel aantal individuele boerenbedrijven.

Brokers (makelaars) zijn bedrijven die optreden als tussenpersoon tussen producenten en afnemers van groen gas en de handel faciliteren. Ze faciliteren markttoegang en brengen producenten en afnemers bij elkaar, waarbij ze bemiddelen in onderhandelingen en contractvorming. Brokers nemen zelf geen posities in en worden nooit zelf eigenaar van groen gas. Ze zijn een belangrijke bron van marktinformatie inclusief prijsinformatie, die ze (kosteloos of tegen betaling) delen met partijen waarmee ze zaken doen of hopen zaken te doen. Voorbeelden van brokers zijn OLYX, OTC Flow, AFS Energy en Amsterdam Renewable Markets.

Traders (handelaren) hebben een vergelijkbare rol als brokers en treden op als tussenpersoon. Het verschil is dat traders een grotere bereidheid hebben om zelf posities in te nemen. Ze nemen zelf deel aan de markt en nemen beslissingen over het kopen of verkopen van groen gas en zetten eigen kapitaal in, waarbij het ook kan gaan om het financieren van productie-installaties. Net als brokers zijn traders een belangrijke bron van marktinformatie voor producenten en afnemers. Voorbeelden van traders zijn ACT Commodities en STX Group.

Dataleveranciers zijn partijen die tegen betaling marktinformatie aanleveren op abonnementsbasis. Ze proberen marktprijzen te bepalen op basis van opgehaalde informatie over actuele contractprijzen of marktverwachtingen. Deze informatie halen ze op door middel van informatieverzoeken bij marktpartijen. Ze spelen geen faciliterende rol in de totstandkoming van handelsovereenkomsten. Voorbeelden van dergelijke partijen zijn Argus Media en Platts.

Afnemers van groen gas zijn veelal grotere bedrijven die ofwel zelf groen gas inzetten in de eigen processen (industriële bedrijven, transportbedrijven) ofwel energieleverancier zijn voor huishoudens en bedrijven. Grote afnemers hebben eigen handelsafdelingen die groen gas direct bij producenten inkopen, kleinere bedrijven kopen in via tussenpersonen. Voorbeelden zijn energieleveranciers als Eneco, Vattenfall, RWE en ENGIE en industriële afnemers als Friesland Campina, Wienerberger en Tata Steel Netherlands.

Andere relevante partijen die een rol spelen in het faciliteren van handel zijn **uitgifte-instanties voor GvO's en certificeringsinstanties**, die marktdeelnemers in staat stellen om een PoS te creëren (zie Bijlage I).

In grensoverschrijdende handel speelt de **Association of Issuing Bodies** (AIB) een rol en in de toekomst de **Europese Commissie** met de **Union Database** (UDB). AIB is de Europese koepel van instanties die op nationaal niveau GvO's uitgeven. Waar VertiCer in Nederland verantwoordelijk is voor de uitgifte en cancellation van GvO's zorgt AIB voor een ordentelijke uitwisseling van GvO's over landsgrenzen in het geval van grensoverschrijdende handel. De Europese Commissie werkt aan het opzetten van de Union Database en deze open te stellen voor groen gas. De UDB heeft als doel het verzekeren van effectieve traceerbaarheid van biobrandstoffen en groen gas in lijn met het

massabalansprincipe.¹⁵ De UDB zal worden gebruikt om groen gas door de keten te volgen en dubbeltelling van PoS-sen te voorkomen. In de praktijk kan de UDB gebruikt worden voor het door de keten volgen van de combinatie van GvO met PoS.

3.3 De drie grootste Europese groen gas markten

Deze sectie beschrijft hoe de markt voor groen gas zich ontwikkelt in de drie grootste EU producentenlanden Frankrijk, Duitsland en Denemarken in volgorde van marktomvang. Hierbij is gebruik gemaakt van het EBA Statistical Report 2025¹⁶, aangevuld met eigen expertise van Common Futures en inzichten uit een aantal van de interviews met marktpartijen.

Frankrijk

Frankrijk is de grootste groen gasproducent van de EU. In 2024 produceerden 731 installaties samen 13.861 GWh, ofwel ruim 1,3 bcm gas. Hiermee werd per installatie jaarlijks gemiddeld 1,8 miljoen m³ geproduceerd, of zo'n 220 m³ per uur. De Franse markt is de snelst groeiende in de EU, er zijn meer dan 600 nieuwe installaties in aanbouw of ontwikkeling die samen 29,2 TWh gaan produceren, wat bijna een verdrievoudiging van de productie inhoudt.

Deze sterke groei is met name het gevolg van duidelijke beleidskeuzes. Het belangrijkste instrument is de bijmengverplichting. Dit *Certificate de Production de Biogas* (CPB) mechanisme is een verplichting voor energiebedrijven om volumes ongesubsidieerd groen gas in te zetten in de (aard)gasmix die verkocht wordt aan eindconsumenten, oplopend tot ruim 4%. De penalty-prijs is €100 euro per MWh bovenop de aardgasprijs (ofwel €500 per ton CO₂ bij 100% broeikasgasreductie groen gas versus aardgas). Gasbeurs EEX heeft het administratieve systeem gebouwd dat handel in CPBs mogelijk maakt. Anders dan in Nederland kan de verplichting alleen ingevuld worden met in Frankrijk geproduceerd groen gas. Hiernaast wordt de business case voor kleine productie-installaties gericht ondersteund door een subsidiesysteem. In 2024 is een nieuwe subsidie opgezet waarmee 1,6 TWh aan groen gasproductie (zo'n 160 mln m³) wordt gestimuleerd, waarbij bij subsidies worden uitgegeven via tenders middels een tweezijdige Contract for Difference (CfD).

Frankrijk staat het gebruik van in Frankrijk geproduceerd gesubsidieerde biomethaan ten behoeve van de EU ETS verplichtingen toe. De export van GvO's van gesubsidieerd groen gas is niet toegestaan. Momenteel wordt ongeveer een kwart van alle groen gas gebruikt in het wegvervoer (CNG en LNG voertuigen) en de maritieme sector in Frankrijk.

Duitsland

Waar Duitsland enkele jaren geleden nog de onbetwiste leider was wat betreft productievolumes van groen gas in de EU, is de afgelopen jaren sprake van stagnatie. In 2024 produceerde het land 11,5 TWh groen gas, ofwel zo'n 1,1 bcm gas. Na Frankrijk is het daarmee nog steeds de grootste producent, maar het productievolume daalde ten opzichte van 2023 en is feitelijk sinds 2020 niet

¹⁵ Een duidelijke beschrijving van wat massabalans is en het verschil met andere methoden van traceerbaarheid binnen productie- en leveringsketens is te vinden in: RVO, Duurzaamheidscertificering van vaste biomassa voor energiedoeleinden (2013), p.21-25, zie [LINK](#).

¹⁶ European Biogas Association, *Statistical Report 2025* (10 December 2024).

gegroeid. Duitsland telt 267 productie-installaties met een gemiddelde jaarproductie van ruim 4 miljoen m³, ofwel ruim 500 m³ per uur.

De Duitse overheid geeft jarenlang al geen prioriteit aan het opschalen van groen gasproductie, het belang ervan in de toekomstige energiemix wordt niet breed gedragen. Toch bestaat er een behoorlijke investeringspijnlign van zo'n 300 nieuwe productie-installaties, waarbij het (deels) gaat om het opwaarderen tot groen gas van bestaande biogasproductie in relatief kleine installaties. Daarnaast is er interesse in de productie van bio-LNG in grote installaties ten behoeve van de transportmarkt. De transportmarkt is de grote aanjager van biomethaanproductie. Duitsland kent bindende en steeds hogere reductiedoelstellingen voor de broeikasgasuitstoot in de vervoerssector. Voor het behalen van deze zogenaamde *Treibhausgasreduzierungsquote* doelstellingen kan naast elektriciteit in EV's en biobrandstoffen ook groen gas worden ingezet in aardgasvoertuigen (CNG en LNG). Het instrument kent een fluctuerende buy-out prijs, die bedroeg in 2022 en 2023 meer dan €500 euro per ton CO₂, met een scherpe terugval eind 2023 en 2024. Momenteel worden prijzen van tussen de €200 en €400 per ton verwacht, wat minder hoog is dan de voorziene penaltyprijs in de Nederlandse bijmengverplichting. Het beleidsinstrument heeft geleid tot de import van significante volumes van groen gas uit andere EU-lidstaten. Duitsland is één van de weinige landen die op grotere schaal groen gas importeert en veel nieuwe projecten in landen zonder een sterk eigen stimuleringsbeleid, zoals Spanje, zijn gericht op de export naar Duitsland. Duitsland staat geen export toe van GvO's van in Duitsland met subsidie geproduceerd groen gas.

Denemarken

Denemarken is na Frankrijk en Duitsland de grootste groen gasproducent van de EU. In 2024 produceerde het 7531 GWh (zo'n 750 miljoen kubieke meter) groen gas in 58 productie-installaties, die elk gemiddeld 13 miljoen m³ groen gas per jaar produceren, ofwel ruim 1600 m³ per uur, wat relatief veel is. Waar de productie in de jaren 2018-2022 sterk toenam, vlakke de groei de afgelopen jaren af, met name door onzekerheid over het Deense stimuleringsbeleid en stijgende kosten voor biomassa. Denemarken kent een subsidiesysteem, en de regering wil het systeem hervormen. Men heeft de intentie om over te gaan op het tenderen van subsidies, maar de introductie van een bijmengverplichting in de gebouwde omgeving is ook een optie die besproken wordt. Denemarken heeft de ambitie om uiterlijk in 2035 het gehele eigen aardgasgebruik van momenteel zo'n 1,6 bcm te vervangen door groen gas. Tegelijkertijd worden momenteel ook veel GvO's geëxporteerd naar Duitsland.

3.4 Belangrijkste afzetmarkten: gebouwde omgeving, industrie en vervoer

Groen gas wordt doorgaans fysiek bijgemengd in het aardgasnet en wordt daarmee ingezet in de sectoren die ook aardgas gebruiken. In heel Europa bestaat momenteel bijna anderhalf procent van het totale gasverbruik uit groen gas¹⁷ en fysiek gezien bestaat elke eenheid aardgas die wordt verbruikt uit een klein deel groen gas. Maar deze fysieke situatie staat (net als op het elektriciteitsnet) los van de realiteit van verhandelde energie. In realiteit worden moleculen, GvO's en PoS'sen verhandeld tussen producenten en afnemers, waarbij afnemers tot 100% van hun gasverbruik kunnen 'vergroenen' door de inkoop van groen gas. Hierbij gelden in de belangrijkste verbruikssectoren waar

¹⁷ EU groen gasproductie in 2024 bedroeg 4.3 bcm (EBA Statistical Report 2025) en totaal gasgebruik in de EU in 2024 bedroeg 331 bcm (bron, EC Quarterly Gas Market Report Q1 2025, p.8, zie [LINK](#)).

groen gas wordt ingezet (industrie, gebouwde omgeving en vervoer) belangrijke verschillen in de stimulansen en beleidsregels die invloed hebben op het specifieke groen gas product en de prijsvorming. Naast inkoop om te voldoen aan verplichtingen die voortkomen uit EU ETS (1 en 2) en de EU RED ('compliance markten') bestaat er een markt voor vrijwillige vergroening (o.a. science-based targets) waarvoor groen gas wordt ingekocht.

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen deze markten kort toegelicht, waarbij de focus ligt op de situatie in Nederland. Samenvattend kan worden gesteld dat van de gereguleerde markten de transportmarkt momenteel de hoogste betalingsbereidheid heeft voor groen gas, dat in Nederland de gebouwde omgeving een aantrekkelijke markt zal worden na invoering van de bijmengverplichting en dat de industrie onder het EU emissiehandelssysteem relatief weinig kan betalen. Daarnaast wordt de inkoop van groen gas vergemakkelijkt als eindconsumenten een "green premium" willen betalen om aan vrijwillige klimaatdoelstellingen te voldoen. Dit is momenteel met name aan de orde in de transportsector, maar mogelijk liggen ook kansen in de industrie, bijvoorbeeld op basis van een 'green steel' propositie.

Groen gas in de industrie

Verduurzaming van de industrie wordt aangejaagd door het **Europese emissiehandelssysteem** (EU ETS). Volgens de EU ETS richtlijn mag groen gas worden ingezet door bedrijven om aan ETS verplichtingen te voldoen. Hierbij geldt groen gas als nul-emissie energiedrager, waardoor groen gas op basis van energiewaarde wordt ingekocht en geen prikkel bestaat om duurder groen gas met de hoogste broeikasgasreductie (berekend over de hele productieketen) te kopen, bijvoorbeeld geproduceerd met een hoog gehalte mest.

Nederland staat momenteel alleen de inzet van in Nederland geproduceerd groen gas toe ten behoeve van het behalen van verplichtingen onder het EU ETS. De betalingsbereidheid van ETS1 partijen is afhankelijk van de (fluctuerende) prijs van Emission Allowances binnen het EU ETS. Vanwege de relatief lage prijzen in de EU ETS is de betalingsbereidheid voor groen gas laag.¹⁸ Hoewel ETS bedrijven zowel gesubsidieerd als niet-gesubsidieerd groen gas mogen gebruiken ondersteunt de huidige ETS-prijs momenteel alleen een business case voor de inkoop van gesubsidieerd groen gas. Met aanvullend beleid kan het wel. Mocht de maatwerkafpraak met Tata Steel in september 2026 definitief worden dan zal dat waarschijnlijk leiden tot een vraag naar (gesubsidieerd) groen gas van ruim 0,5 bcm in de periode 2032-2037.¹⁹

Groen gas in wegvervoer en scheepvaart

De groei van hernieuwbare brandstoffen in **wegvervoer en binnenvaart** komt voort uit de doelstellingen opgenomen in de **EU richtlijn voor hernieuwbare energie** (EU RED) en de **brandstofkwaliteitsrichtlijn** (FQD). Op basis hiervan hebben veel lidstaten verplichtingen geïntroduceerd voor groeiende aandelen van hernieuwbare transportbrandstoffen, inclusief bio-CNG en bio-LNG. Nederland heeft de EU RED doelen vormgegeven door een systeem van jaarverplichtingen voor brandstofleveranciers met verhandelbare Hernieuwbare Brandstof Eenheden (HBE's). Sinds een aantal jaar geldt een 'opt-in' voor de **zeevaart** om deel te nemen aan het HBE-

¹⁸ Stel dat de EU ETS prijs €100 per ton CO₂ bedraagt dan vertaalt zich dat tot een betalingsbereidheid van €20/MWh bovenop de aardgasprijs. Dit komt omdat de verbranding van 1 m³ (= 10KWh) aardgas ruwweg 2 kg CO₂ uitstoot, wat betekent dat 1 MWh aardgas 0,2 ton CO₂ uitstoot.

¹⁹ Zie voor meer informatie de Kamerbrief van de minister van KGG van 29-09-2025 met bijlagen, zie [LINK](#).

systeem door de levering van hernieuwbare brandstoffen aan het wegvervoer. Met ingang van 2026 heeft de zeevaart een eigen verplichting gekregen en geldt de Brandstoftransitieverplichting (BTV) waarbij brandstofleveranciers met emissiereductie-eenheden (ERE's) moeten aantonen dat aan de verplichting voldaan wordt. Hierbij vervangen de ERE's de eerdere HBE's.²⁰ Door deze wijziging wordt groen gas in de transportsector vanaf 2026 gewaardeerd om de ketenemissiereductie per eenheid groen gas in plaats van de ingezette volumes op basis van energiewaarde. Dit betekent dat groen gas met een hoge ketenemissiereductie (bijvoorbeeld met een hoog aandeel van mest als grondstof) hoger gewaardeerd gaat worden. Onder de BTV mag alleen ongesubsidieerd groen gas worden ingezet (in zowel wegvervoer als in de maritieme sector).

In de **zeevaart** geldt voor rederijen vanaf 2025 de doelstelling van de Europese **FuelEU Maritime** Verordening om de broeikasgasintensiteit van de scheepvaart te verminderen, waarbij hernieuwbare brandstof één van de manieren is om aan de verplichting te voldoen.²¹ Het is nog onduidelijk in hoeverre deze doelstelling tot een toename van groen gas zal leiden, sommige rederijen kunnen aan hun verplichting voldoen door deels over te stappen van schepen op stookolie naar schepen op LNG zonder dat de inzet van bio-LNG nodig is. Voor het behalen van de FuelEU Maritime doelstelling mag zowel gesubsidieerd als niet gesubsidieerd groen gas worden ingezet en er is sprake van een hoge betalingsbereidheid. Omdat stookolie relatief goedkoop is en in de zeevaart geen belastingen geheven worden bestaat er een groot prijsverschil tussen stookolie en bio-LNG. Aan de andere kant is bio-LNG vanwege de nog hoge kosten voor waterstof relatief kosteneffectief ten opzichte van synthetische scheepsbrandstoffen zoals e-methanol.²²

Groen gas in de gebouwde omgeving

Waar de vraag naar groen gas in de industrie en vervoer slechts op indirecte wijze wordt gestimuleerd zal de inzet van groen gas in de **gebouwde omgeving** (ETS 2) gericht worden gestimuleerd met de introductie van de Bijmengverplichting groen gas, verwacht op 1-1-2027. De verplichting komt te liggen bij energieleveranciers en zal waarschijnlijk tot 2035 lopen. De verplichting stimuleert de inzet van groen gas met een hoge broeikasgasketenemissiebesparing, waarbij slechts ongesubsidieerd groen gas mag worden ingezet. De Bijmengverplichting kan leiden tot ruim 800 miljoen m³ ongesubsidieerd groen gas, die ook geïmporteerd mag worden uit andere EU-lidstaten. De hoge buy-out prijs van €450/ton CO₂ leidt tot een hoge betalingsbereidheid omdat de buy-out een voldoende prijsprikkel geeft voor de leveranciers om groen gas in te kopen, van zowel kleinschalige (bijvoorbeeld boerderijschaal) als grootschalige productie.

3.5 Hoe marktpartijen de huidige groen gashandel ervaren

Voor dit onderzoek is met Nederlandse en Europese marktpartijen gesproken. Deze sectie beschrijft wat zij vinden van de huidige handelspraktijk.

De meeste partijen vinden de handel complex en tijdrovend omdat sprake is van maatwerk. Veel marktdeelnemers pleiten voor harmonisatie van stimuleringsbeleid en kwaliteitseisen, zodat een aantal standaard groen gas producten kan ontstaan, en de handel minder tijdrovend maatwerk wordt.

²⁰ Zie voor meer informatie hier: [Hernieuwbare energie voor vervoer | RVO.nl](#)

²¹ Zie voor meer informatie hier: [FuelEU Maritime | Nederlandse Emissieautoriteit](#)

²² Voor elke ton e-methanol is 0,2 ton waterstof nodig en de kosten van hernieuwbare waterstof zijn nog erg hoog. Zo berekende TNO in 2024 een kostenniveau van €12-14/kg H₂, zie [LINK](#).

Huidige groen gas markt is gefragmenteerd, standaard groen gas product ontbreekt

Alle geïnterviewde marktpartijen zijn van mening dat een EU interne markt voor groen gas momenteel niet goed functioneert. Markten zijn overwegend langs nationale lijnen georganiseerd.

Verschillen in stimuleringsbeleid en kwaliteitseisen voor groen gas (zoals waardering van gebruikte grondstoffen en zuurstofgehalte) leiden tot verschillen in prijsvorming per land.

Grensoverschrijdende handel wordt belemmerd doordat in veel landen productiesubsidies worden verstrekt waarbij producenten (in bijvoorbeeld Duitsland en Frankrijk) GvO's niet vrijelijk kunnen verhandelen. Gerichtte vraagstimulering komt in Europa nog nauwelijks voor, in de meeste sectoren wordt groen gas indirect gestimuleerd door de EU-RED en EU-ETS. In Frankrijk bestaat een groen gasverplichting, maar daarvoor komt alleen in Frankrijk geproduceerd groen gas in aanmerking. De Duitse broeikasgasreductieverplichting in het wegtransport leidt tot een grote vraag naar groen gas, waarbij import is toegestaan en ook plaatsvindt. En in de nabije toekomst zal de Nederlandse bijmengverplichting naar verwachting leiden tot import. Maar de buy-out prijzen in Nederland en Duitsland zijn niet op elkaar afgestemd, wat kan leiden tot verschillende prijsvorming voor vergelijkbare groen gasproducten die de vorming van een goed functionerende interne markt in de weg kan staan. Ook kunnen kwaliteitseisen per land verschillen, met name in de waardering van grondstoffen.²³

Naast deze nationale verschillen treden verschillen op per sector. Zoals beschreven in sectie 3.4 telt voor de EU ETS groen gas als nul-emissie maar wordt bij de inzet van groen gas in zowel in de Duitse en Nederlandse doelstellingen voor hernieuwbare transportbrandstoffen een hogere broeikasgasketenemissiereductie hoger gewaardeerd. Dit betekent dat elke eenheid groen gas ten behoeve van het ETS feitelijk dezelfde economische waarde heeft, de waarde van een eenheid groen gas in de transportsector varieert al naar gelang de ketenemissies (*carbon intensity score* of CI-score). De verschillende prijsprikkels hebben geleid tot veelvoud van groen gas producten, wat de handel in groen gas maatwerk maakt. Zo geeft een Nederlandse groen gas producent aan dat met een klein aantal installaties in Nederland in totaal 36 verschillende soorten groen gas GvO's worden verkocht in verschillende Europese landen en verschillende eindgebruikssectoren, met elk een aparte prijsvorming zodat feitelijk sprake is van 36 verschillende producten.²⁴ In hoofdstuk 4 worden mogelijkheden verkend om hierin een vorm van standaardisatie te bewerkstelligen.

²³ Ook bestaan tussen landen verschillen in kwaliteitseisen van fysieke groen gas moleculen. Zo verschilt het toegestane zuurstofgehalte in groen gas, waarbij een te hoog zuurstofgehalte voor problemen kan zorgen voor fysieke stromen van moleculen tussen landen en voor de opslag van groen gas in bestaande ondergrondse gasbergingen. Dit is momenteel geen handelsbelemmering omdat handel zich richt op GvO's. Wel kan het in de toekomst tot problemen leiden als volumes groen gas toenemen en deels opgeslagen zullen moeten worden in gasbergingen.

²⁴ De vele verschillen ontstaan uit combinaties op basis van (1) gesubsidieerd of niet, (2) NTA of ISCC gecertificeerd, (3) verschillende grondstoffenmixen met verschillende CI-scores en (4) verschillen in grondstoffenmix die al dan niet leiden tot status als 'geavanceerd' op basis van RED Annex IX en al dan niet leiden tot dubbeltelling in de transportsector in het Verenigd Koninkrijk.

Handel kost veel tijd want is maatwerk, standaardcontracten worden niet veel gebruikt

In de handel van groen gas wordt niet, zoals bij aardgas, gebruik gemaakt van standaardcontracten die het sluiten van een transactie minder tijdrovend maakt.²⁵ Het sluiten van contracten duurt lang, er is sprake van krapte in de markt, met name in de transportsector (sommige marktpartijen spreken van ‘overspannen’), wat producenten een sterke positie geeft en sprake kan zijn van ‘Fear of Missing Out’ onder producenten, waarbij men prijsstijgingen verwacht door veranderingen in mandaten, daarvoor zijn dan weer clauses in contracten vereist. Ook treden verschillen op wat betreft de gewenste looptijd van contracten. In de ontwikkelfase van nieuwe productiecapaciteit (projectontwikkeling) hebben producenten voorkeur voor ofwel een langlopende subsidiebeschikking, ofwel afnamecontracten van circa 8–10 jaar, omdat dat vaak een voorwaarde voor bankfinanciering is. Hierbij kan een deel van de productie op korte termijn basis (spotproducten) verkocht worden. Afnemers willen zich over het algemeen niet langer dan 3 jaar committeren.

Prijstransparantie ontbreekt, realistische prijsinformatie verkrijgen kost veel tijd

Een standaard groen gas product bestaat niet, handel in groen gas is maatwerk en gebeurt bilateraal. Daarbij komt dat in de productiekosten een groot schaafeffect optreedt waarbij kleinschalige productie op boerderijniveau tot wel driemaal hogere productiekosten heeft dan grootschalige groengasproductie. Kleinschalige productie is daarmee vaak afhankelijk van subsidies. De twee grote prijsbepalende factoren van groen gas GvO's zijn: (1) gesubsidieerd of ongesubsidieerd en (2) de CI-score (Carbon intensity, de mate van broeikasgasreductie). Hiernaast kan de aard van grondstoffen invloed hebben op prijsvorming, zo heeft groen gas geproduceerd uit bepaalde specifieke afval- en reststromen voor sommige afnemers een hogere waarde²⁶.

In dit versnipperde landschap bestaan niet of nauwelijks publiek toegankelijke prijsindices voor groen gas.²⁷ Marktpartijen verkrijgen prijsinformatie op een drietal manieren: (1) zelf onderzoek doen (veel bellen) en uitvragen doen in de markt, (2) prijsinformatie inkopen bij gespecialiseerde dataleveranciers, die op hun beurt onderzoek doen door veel te bellen en uitvragen te doen, en (3) prijsinformatie verkrijgen van brokers en traders, die inzicht hebben in veel daadwerkelijke transactiepreisen. Zelf prijsonderzoek doen is erg tijdrovend, ingekochte prijsinformatie geeft een goed algemeen beeld, maar is niet geschikt en te weinig granulair om te kunnen worden gebruikt om transacties op te baseren, en prijsinformatie van traders en brokers wordt veelal alleen met de eigen klantenkring gedeeld. Prijzen die men uit de markt hoort worden beïnvloed door risico-opslagen die producenten inbouwen. De huidige prijsinformatie is beperkt betrouwbaar door weinig transacties en datapunten, lage transparantie en “bluf”. Het ontbreken van prijstransparantie wordt door veruit de meeste marktpartijen als een gemis ervaren. Als grote volumes groen gas op een handelsbeurs of handelsplatform verhandeld zou worden dan zou dat een goede basis kunnen bieden voor de creatie van prijsindices, zoals gasbeurs ICE ENDEX prijzen publiceert voor aardgasproducten verhandeld op de TTF.

²⁵ Er bestaat een EFET standaardcontact voor groen gas (zie [LINK](#)), maar dat wordt door veel marktpartijen gezien als te complex.

²⁶ Met name als het gaat om de inzet van groen gas in de vervoerssector en daarbij geproduceerd worden uit grondstoffen die zijn opgenomen in Bijlage IX (a) en (b) van de EU Richtlijn Hernieuwbare Energie, zie [LINK](#).

²⁷ Enige informatie bestaat wel, maar incompleet. Zie: [Biomethane price development | Follow here](#)

Grote partijen kunnen uit de voeten met de huidige situatie, kleine partijen gebruiken tussenpersonen

Producenten en afnemers van een zekere omvang hebben een eigen handelsafdeling met kennis van de diverse groen gasmarkten en met de capaciteit om prijsinformatie te verzamelen. Dit betekent dat grotere partijen zelfstandig kunnen opereren in de huidige marktsituatie, al noemt een groot energiebedrijf met eigen handelsafdeling de huidige markt ook 'volkomen inefficiënt'. Kleine producenten en afnemers hebben geen eigen handelsafdeling en zijn voor markttoegang afhankelijk van brokers en traders. Deze tussenpersonen zorgen ervoor dat alle partijen goede markttoegang hebben en vraag en aanbod elkaar kunnen vinden.

4. Conclusies en aanbevelingen

Dit hoofdstuk beschrijft dat de meeste marktpartijen meerwaarde zien in een handelsplatform voor groen gas omdat het de handel efficiënter kan maken. Veel partijen erkennen wel dat momenteel niet aan de randvoorwaarden voor een succesvol platform wordt voldaan, namelijk de beschikbaarheid van grotere volumes groen gas met minder variatie in verschillende soorten GvO's. Het verhandelen van één of enkele groen gasproducten op de bestaande gasbeurzen lijkt nog ver weg. Op korte termijn pleiten veel partijen voor een publiek toegankelijke betrouwbare prijsindex voor groen gas. De overheid kan een sturende rol spelen in het ontwikkelen ervan. Daarnaast kan de overheid grootschalige importtenders organiseren, die kunnen leiden tot productstandaardisatie. Tenslotte kan van beleidsharmonisatie gestart worden starten om te komen tot een goed functionerende interne markt voor groen gas.

4.1 Oordeel van marktpartijen over handelsplatform

Marktpartijen zien handelsbeurs of platform als wenselijk...

Omdat groen gas handel nu niet via gashandelsbeurzen of handelsplatformen verloopt zijn de meeste marktpartijen niet goed bekend met het functioneren en de precieze voordelen ervan. Men ziet een handelsplatform voor groen gas als positief. Partijen geven aan dat ze zeker interesse hebben in een beurs of platform waarop goede prijzen geboden worden en waar ze altijd terecht kunnen voor transacties. Wat betreft een (product op een) handelsbeurs wordt verder door een partij opgemerkt dat dit naar verwachting gefocused zal zijn op de spotmarkt. Op basis van spot-verkoop kun je als producent momenteel niet investeren. Maar de beurs of het platform kan ook langjarige contracten faciliteren en beurshandel maakt het voor afnemers mogelijk om prijsrisico's van langjarige afnamecontracten te 'hedgen'. (zie Sectie 2.1). Een product ontwikkelen en aanbieden op de gasbeurzen vergt geen grote investering omdat de infrastructuur al staat.

...maar momenteel wordt niet voldaan aan de benodigde randvoorwaarden

Veruit de meeste marktpartijen waarmee in het kader van deze studie gesproken is zijn van mening dat de huidige handelspraktijk past bij de marktsituatie. Handel in groen gas is tijdrovend en verre van efficiënt, maar in de huidige gefragmenteerde, illiquide markt zonder standaard product is er geen goed alternatief. Gebrek aan een gestandaardiseerd groen gas product en van prijsvorming per land en per eindgebruikssector, staat de vorming van een effectief handelsplatform in de weg. Vrijwel alle marktpartijen waarmee gesproken is zien het als niet realistisch dat er binnenkort één of meerdere specifiek(e) groen gas product(en) kunnen worden aangeboden op de toonaangevende gasbeurzen. Sommige marktpartijen verwezen naar de markt voor GvO's voor hernieuwbare elektriciteit, daarvoor bestaat ook geen functionerende, algemeen geaccepteerde handelshub, en geen prijstransparantie over GvO-prijzen, terwijl die markt al veel langer bestaat dan groen gas GvO's. Aan de andere kant liggen de prijzen voor GvO's van elektriciteit veel lager dan die van groen gas,²⁸ dat maakt de behoefte

²⁸ Prijzen van GvO's voor hernieuwbare elektriciteit liggen veelal (ver) onder de €10/MWh terwijl GvO's voor groen gas kunnen oplopen tot tientallen euro's per MWh.

aan een handelsplatform en voor GvO's voor elektriciteit misschien minder noodzakelijk. Daarnaast spelen GvO's voor elektriciteit, anders dan voor groen gas, geen rol in het voldoen van doelstellingen voortkomende uit de EU-RED

Het ontwikkelen van een handelsplatform wordt niet gezien als een taak voor de overheid. Succesvolle gasbeurzen bestaan al en zijn in staat om ook handel in groen gas te faciliteren. Een handelsplatform voor groen gas bestaat al in Oostenrijk, maar is momenteel nog weinig succesvol omdat nog niet is voldaan aan de daarvoor benodigde randvoorwaarden. Geen enkele van de geïnterviewde partijen voorziet een door de overheid opgericht handelsplatform. Wel vinden nagenoeg alle partijen dat de overheid een actieve rol moet vervullen in beleidsharmonisatie die kan leiden tot productstandaardisatie en marktintegratie, waarmee het pad wordt geeffend voor een succesvol handelsplatform. Daarbij valt niet precies te zeggen hoeveel volume aan een gestandaardiseerd groen gas product minimaal nodig is voor een succesvol handelsplatform.

4.2 Drie aanbevelingen voor efficiëntere handel en marktintegratie

Deze studie concludeert dat succesvolle grootschalige groen gas handel via een handelsplatform of beurs nu niet aan de orde is. Tegelijkertijd zijn wel een aantal activiteiten mogelijk die waardevol zijn omdat ze helpen om het pad voor een succesvol handelsplatform te effenen, maar ook waardevol zijn als alternatieven indien er nooit een handelsplatform zou komen. Het gaat daarbij om:

- 1) Productstandaardisatie en efficiëntere handel in groen gas door harmonisatie van beleid.
- 2) Ontwikkelen van een publiek toegankelijke prijsindex met een aantal typen voor Nederland relevante GvO's;
- 3) Grootschalige importtenders voor groen gas ten behoeve van eindgebruik in Nederland met gestandaardiseerde specificaties;

Deze drie suggesties worden hieronder toegelicht.

Productstandaardisatie en efficiëntere handel door harmonisatie van beleid

Europese interne aardgasmarkt is het resultaat van een gericht beleidsproces vanaf 1996

Eén van de bepalende kenmerken van de Europese Unie is het bestaan van de interne markt, waarop goederen, diensten, kapitaal vrij verhandeld kunnen worden en personen vrij kunnen bewegen op één markt met 450 miljoen consumenten.²⁹ Deze 'vier vrijheden' van de EU zijn vastgelegd in het Verdrag van Maastricht.³⁰ Voor energie is bepaald dat iedere lidstaat beslist over de eigen energiemix.³¹ De richtlijn hernieuwbare energie vormt een inperking van deze nationale soevereiniteit, maar ook voor hernieuwbare energie geldt dat lidstaten hun eigen mix mogen bepalen en zelf bepalen hoe ze

²⁹ Feiten en cijfers | Europese Unie

³⁰ Op 7 februari 1992 werd in Maastricht per verdrag de Europese Unie opgericht. De EU bestaat uit drie peilers, waarvan de belangrijkste de Europese Gemeenschap (EG) is. Hierin werden de eerdere Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS), Europese Economische Gemeenschap (EEG) en Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom) samengevoegd. Het verdrag introduceerde het Europese burgerschap en de interne markt, ter vervanging van de eerdere douane-unie.

³¹ Artikel 194, lid 2 van het Verdrag van de werking van de Europese Unie (VMEU) van 2007.

hernieuwbare energie opschalen. De markt voor groen gas is nog te gefragmenteerd om te kunnen spreken van een daadwerkelijke interne markt voor groen gas. Dit terwijl voor aardgas in een vijftal EU energiepakketten sinds 1996 is gewerkt aan een goed functionerende interne markt. Tot in de jaren '90 was geen sprake van één EU markt voor gas maar waren markten nationaal en vaak eerder regionaal of lokaal georiënteerd. Ook speelde de overheid een grotere rol op de markt, al waren private bedrijven wel actief in de gaswinning. Sinds 1996 veranderde het speelveld sterk, door vijf 'pakketten' van wetgeving.³² Dit heeft geresulteerd in een interne markt voor gas, waarbij gas vrijelijk door de EU verhandeld kan worden zonder veel nationale beperkingen, al vindt in de praktijk veel handel en prijsvorming plaats binnen noordwest-Europa en hebben markten in zuidelijk en oost-Europa een eigen dynamiek.

Proces van interne marktvorming moet voor groen gas nog beginnen

Vergeleken met aardgas staat groen gas nog in de kinderschoenen. Dit geldt niet alleen voor de volumes (groen gas maakt nog geen 1,5% uit van de totale gasmarkt), maar ook voor beleid om tot integratie te komen. Een recent rapport van Oxford University noemt het gebrek van afstemming van nationaal groen gas beleid één van de hoofdredenen waarom de opschaling van volumes traag verloopt.³³

De creatie van de interne markt is een langdurig proces van eenwording dat nog altijd niet vervolmaakt is.³⁴ In april 2024 concludeerde Enrico Letta in een rapport voor de Europese Raad dat nog veel werk te verzetten is om de interne markt goed te laten functioneren, ook om de energietransitie tot een succes te maken. Letta roept op tot 'speed and simplicity' in het vervolmaken van de interne markt voor energie, met minder fragmentatie in producteisen en -standaarden en minder bureaucratie voor bedrijven.³⁵

Mogelijke stappen om te komen tot een interne markt voor groen gas

Als het veelvoud aan groen gas producten door standaardisatie van beleidsinstrumenten en kwaliteitseisen kan worden teruggebracht tot slechts een beperkt aantal standaardproducten, dan leidt dat tot een efficiëntere, meer liquide markt waar producenten hun groen gas gemakkelijker kunnen verkopen en kopers betere toegang krijgen tot voldoende aanbod. Zoals beschreven in Sectie 3.5 zijn volgens marktpartijen de twee meest bepalende factoren voor de prijs van groen gas de CI-score en de subsidiestatus. Een GvO op basis van ongesubsidieerd groen gas is duurder want de prijs omvat de onrendabele top, en hoe hoger de CI-score hoe hoger de waarde, op dit moment met name in de transportsector. Langs de lijnen van deze beide twee factoren kan een meer gestandaardiseerd product ontstaan, dat altijd zou moeten voldoen aan de EU duurzaamheidseisen van de EU-RED, maar liefst zonder verdere (nationale) toevoegingen daaraan.

Prijsvorming zou dan enerzijds plaatsvinden op basis van al dan niet gesubsidieerd, en anderzijds op basis van €/tCO₂. Wat het laatste betreft komt de prijs tot stand komen op basis van ofwel de behaalde ketenemissiereductie ofwel het op basis van qua energie-eenheid één op één vermijden van

³² Zie: [Interne energiemarkt](#)

³³ Oxford University, *Biomethane in Europe: Why scaling up is harder than it looks* (2026), zie: [NG203-Biomethane-in-Europe.pdf](#). Hiernaast belemmert trage vergunningverlening de groei.

³⁴ Na het Verdrag van Maastricht volgde in 2007 het Verdrag van Lissabon (Verdrag betreffende de werking van de EU) waarin in artikel 114 werd vastgelegd dat de EU de bevoegdheid heeft om nationale wetgeving te harmoniseren om een functionerende interne markt te realiseren en handelsbelemmeringen op te heffen. Een volgende stap was de Single Market Act uit 2010, met als doel om de dienstenmarkt en om juridische en fiscale regels te harmoniseren.

³⁵ Enrico Letta, *Much more than a market. Speed. Security. Solidarity* (2024), p. 66-67, zie [link](#).

aardgas met bijbehorende emissiereductie. Daarbij zou de prijsvorming, die momenteel versnipperd plaatsvindt per land en eindgebruikssector, geharmoniseerd kunnen worden.

Een gestandaardiseerd product en minder gefragmenteerde prijsvorming is mogelijk door een mate van beleidsharmonisatie tussen lidstaten. De grondslagen voor prijsvorming harmoniseren kan bijvoorbeeld door op Europees niveau de wijze waarop al dan niet gestuurd wordt op ketenemissiereductie gelijk te trekken tussen eindgebruikssectoren. Dit kan door voor alle verbruikssectoren te sturen op:

- Vermijden van fossiele emissies door de inzet van groen gas, of;
- Sturen op ketenemissiereductie (carbon intensity score of CI-score) in alle eindgebruikssectoren.

Ook zou kunnen worden afgesproken dat hiernaast verder geen voordeel wordt toegekend aan de inzet van bepaalde typen afval- en reststromen op basis van EU RED Bijlage IX. Als er geen meer- of minderwaarde aan groen gas zou worden toegekend (in de transportsector) op basis van de specifieke mix van biomassa grondstoffen, dan zou dat het aantal groen gasproducten verminderen. Daarnaast kan worden nagedacht over harmonisatie van buy-out prijzen in vraagverplichtingen tussen lidstaten, of het opheffen van verschillen tussen verschillende duurzaamheidssystemen die worden gebruikt om aan te tonen dat voldaan wordt aan de duurzaamheidseisen en de massabalanscriteria zoals opgenomen in de EU RED, omdat momenteel een verschil kan optreden in de waardering tussen bijvoorbeeld NTA versus ISCC gecertificeerd groen gas.

De hier beschreven harmonisatieprocessen vergen waarschijnlijk een jarenlang proces, net zoals de harmonisatie van de gasmarkt vele jaren heeft gekost, met uiteindelijk succes.

Ontwikkel op korte termijn een transparante prijsindex

Veel marktpartijen pleiten voor de creatie van een publiekelijk toegankelijke, kostenloze prijsindex voor groen gas. Dit zou interessant en relevant kunnen zijn voor de Nederlandse bijmengverplichting, en de brandstoftransitieverplichting. De index zou referentieprijzen moeten geven van groen gas GvO's die verbonden zijn een CI-score: hoe hoger de broeikasgasreductie hoe hoger de prijs per MWh. Daarnaast is het belangrijk dat onderscheid wordt gemaakt tussen gesubsidieerd en ongesubsidieerd groen gas, die deels andere afzetmarkten bedienen.

Een producent merkt op dat een prijsindex geen negatieve impact zou mogen hebben op de hoogte van subsidies voor kleinere producenten. Kleine producenten hebben hogere productiekosten en een prijsindex maakt geen onderscheid tussen groen gas afkomstig van grote of kleine partijen. Als subsidieverleners de prijsindex zouden gaan hanteren als benchmark bestaat het risico voor producenten van gesubsidieerd groen gas dat dit kan leiden tot verlaging van subsidies voor kleine installaties.

Een belangrijke vraag is hoe de prijs wordt bepaald. Duidelijk is dat de overheid een faciliterende of zelfs sturende rol kan spelen in de totstandkoming van een prijsindex. Wellicht kan HYDRIX dienen als voorbeeld. HYDRIX is een prijsindex voor waterstof die in 2023 is ontwikkeld door EEX. Elke partij die

in Duitsland productiesubsidie ontvangt voor hernieuwbare waterstof is verplicht om de uiteindelijke transactieprijs te delen met HYDRIX, die op basis daarvan een geanonimiseerde prijsindex produceert. De Duitse overheid (BMWE) heeft HYDRIX geselecteerd als de bron voor de referentieprijs voor het Carbon Contracts for Difference (CCFD) mechanisme in Duitsland. In Nederland zou dit kunnen betekenen dat partijen die SDE++ ontvangen hun transactiepreisen (de verkoopprijzen van GvO's) moeten melden aan de overheid. Daarnaast is het mogelijk om verplichte partijen onder de bijmengverplichting daadwerkelijke transactiepreisen geanonimiseerd te laten delen (via de NEa) met een partij die de prijsbenchmark samenstelt en publiceert. Een nadeel van deze laatste aanpak is dat de NEa wel inzicht heeft in GGE prijzen, niet in die van de onderliggende GvO's.

Om de index relevant te maken voor de markt moet deze regelmatig geactualiseerd worden en een onderscheid maken tussen spotprijzen en de prijzen van lange termijncontracten in GvO's, zoals gasbeurzen dat voor aardgas doen.³⁶ De precieze opzet van een dergelijke prijsbenchmark verdient nader onderzoek.

Tenders voor import van groen gas met gestandaardiseerde specificaties

Zoals beschreven in de 1. Inleiding van dit rapport zal de vraag naar groen gas in Nederland naar verwachting de komende jaren fors toenemen. Zo wordt in het kader van de maatwerkafpraak tussen de rijksoverheid en Tata Steel Nederland gesproken over de inzet van grote volumes biomethaan en/of groene waterstof in de direct reduction plant, die één van de huidige hoogovens op kolen moet gaan vervangen. Hierbij is tussen 2032 en 2037 mogelijk tot 0,6 bcm aan groen gas nodig. Ook in andere industriesectoren (zoals chemie) waar in transitieplannen werd ingezet op waterstof, kan de inzet van groen gas de transitie betaalbaar en haalbaar houden.

Het aantrekken van grote volumes groen gas ten behoeve van de industrie, maar ook voor het invullen van de bijmengverplichting groen gas zal waarschijnlijk alleen mogelijk zijn als naast het fors opschalen van productie in Nederland ook wordt ingezet op import. Daarbij kunnen lange-termijncontracten bijdragen aan de ontwikkeling van nieuwe productiecapaciteit in Europa. Ook biedt het een kans voor Nederland om bij te dragen aan productstandaardisatie en marktintegratie.

Voor de zware industrie is een complicerende factor dat de toekomstige prijsverwachting van EU ETS allowances (EUA) momenteel fors lager staat dan een jaar geleden, wat de business case voor groen gas (en al helemaal voor waterstof) onder druk zet. Dit roept de vraag op of commerciële uitvragen voor grote hoeveelheden groen gas door 'ETS bedrijven' de komende jaren succesvol zullen zijn. Ook verloopt de opschaling van groen gas in Europa nog traag, wat het risico meebrengt dat extra (import)vraag leidt tot hogere marktprijzen in plaats van grotere productie. Hierbij speelt ook dat producenten voor nieuwe investeringen lange termijncontracten nodig hebben die afnemers vaak niet kunnen bieden. De overheid zou kunnen helpen door als aggregator op te treden en grootschalige gestandaardiseerde inkooporders te organiseren met lange termijn contracten ten behoeve van de Nederlandse industrie.

Een systeem van inkooporders kan daarnaast ook relevant zijn voor de invulling van een deel van de bijmengverplichting groen gas (naast meer nationale productie), waarbij de relevantie bestaat uit het wegnemen van mogelijke onzekerheid in de markt over de looptijd van de bijmengverplichting. De

³⁶ [Dutch TTF Natural Gas Futures Pricing](#)

bijmengverplichting kent een ingroeipad, waarbij de verplichting voor het eerste volume van 160 mln m³ groen gas een duur heeft van acht jaar, maar voor bijna 500 mln m³ geldt de verplichting slechts voor zes jaar.³⁷ Dit is voor niet gesubsidieerd groen gas een te korte duur om te dienen als basis voor financiering voor nieuwe productie-installaties. Inkoopvaarders kunnen helpen door het mogelijk maken om voor een periode van 12 jaar in te kopen tegen een gunstige prijs, wat producenten voldoende zekerheid biedt. Vervolgens kunnen ingekochte volumes worden doorverkocht in aparte verkoopcontracten, die rekening houden met de kortere looptijd van de bijmengverplichting.³⁸ EBN zou als staatsbedrijf de rol van 'aggregator' kunnen vervullen en de tenders te organiseren. De tenders kunnen deels worden gemodelleerd naar het voorbeeld van H2Global.³⁹ Nederland neemt al deel aan een grootschalige inkoop tender voor hernieuwbare waterstof met H2Global.⁴⁰ In importtenders voor groen gas kan om een zo uniform en betaalbaar mogelijk product worden gevraagd. Hierdoor kan groen gas kostenefficiënt worden opgeschaald en een stap worden gezet richting productstandaardisatie door de uitvraag van een beperkt aantal groen gas producten met elk een significant volume. De overheid zou het concept kunnen testen door een pilotproject op te zetten.

De precieze werking en implicaties drie hierboven beschreven suggesties inclusief de wijze waarop ze in de praktijk gebracht zouden kunnen worden zijn niet in detail geanalyseerd in het kader van deze studie. Het opzetten van een prijsindex en van importtenders verdient nadere verkenning. Daarnaast zou het goed zijn als de grote groen gas producentenlanden gezamenlijk zouden overleggen over hoe op effectieve wijze toegewerkt kan worden naar een beperkt aantal groen gas producten en minder grote verschillen in prijsvorming tussen lidstaten en eindgebruikssectoren. Dit alles met het doel om groen gas versneld op te schalen en de handel efficiënter te laten verlopen op een interne markt voor groen gas.

³⁷ Volgens de Rabobank biedt een looptijd van zes jaar onvoldoende basis voor bankfinanciering van nieuwe productiecapaciteit.

³⁸ Stel dat EBN groen gas kan inkopen met contracten van 12 jaar, dan is dat veel langer dan wat de meeste commerciële afnemers momenteel bereid zijn te doen. Dit stelt EBN in staat om een gunstige prijs te bedingen, en kan men het groen gas de eerste jaren verkopen aan partijen die vallen onder de bijmengverplichting groen gas, en kan de laatste jaren van het contract groen gas geleverd worden aan de zware industrie ten behoeve van het ETS1.

³⁹ [The H2Global Instrument - H2Global](#)

⁴⁰ Kamerbrief van Minister Hermans over Voortgang waterstofbeleid van 14 juli 2025, zie [LINK](#).

Bijlage I: Garantie van Oorsprong en Proof of Sustainability

Een **Garantie van Oorsprong (GvO)** is een bewijs waarmee kan worden aangetoond dat een Megawattuur energie van hernieuwbare oorsprong is. Ook bevat een GvO informatie over de productielocatie en kunnen verdere kenmerken worden toegevoegd, zoals de in de productie gebruikte mix aan biomassaströmen. GvO's worden uitgegeven door 'GvO Issuing Bodies' (uitgifteinstanties), instanties die in hun land de formele rol toegewezen hebben gekregen om GvO's uit te geven. In Nederland vervult VertiCer deze rol.⁴¹ Een GvO wordt door bedrijven gebruikt om aan te tonen dat het door hen verkochte gas hernieuwbaar is, het telt mee voor vrijwillige duurzaamheidsdoelstellingen en GvO's worden gebruikt om te voldoen aan wettelijke energiedoelen, zoals de EU ETS en de Brandstoftransitieverplichting, en in de toekomst de bijmengverplichting groen gas. Waar bij elektriciteit GvO's helemaal los staan van het behalen van wettelijke energiedoelen omdat er bij de consumptie van elektriciteit geen broeikasgasuitstoot plaatsvindt, wordt bij groen gas GvO's gebruikt in de statistieken voor hernieuwbare energie om de uitstoot van 'hernieuwbare' CO₂ te kunnen onderscheiden van de uitstoot van fossiele CO₂.⁴²

GvO's bevatten informatie over het land van herkomst en de gebruikte (mix van) grondstof(fen). Daarnaast kan op verzoek van de groen gas producent het gehanteerde door de Europese Commissie erkende duurzaamheidssysteem, en broeikasgasemissie(besparing) worden toegevoegd (informatie die een PoS ook bevat). Hiermee kan de GvO door bedrijven gebruikt worden om aan te tonen dat voldaan wordt aan verplichtingen die voortkomen uit de EU RED en EU ETS. Deze GvO's met duurzaamheidsinformatie worden ook wel 'gecertificeerde GvO's' genoemd.⁴³ Volgens VertiCer is het overgrote deel van Nederlandse GvO's gecertificeerd⁴⁴ en kunnen ze daarmee zowel worden ingezet voor vrijwillige verduurzaming als voor het voldoen aan verplichtingen. Naast een gecertificeerde GvO is een PoS nodig om aan te tonen dat voldaan wordt aan de eis uit de EU RED dat het massabalanssysteem gehanteerd wordt om duurzaamheidsinformatie door te geven in de productie- en leveringsketen.

Een **Proof of Sustainability (PoS)** is het bewijs dat een eenheid groen gas voldoet aan de eisen van de EU Richtlijn Hernieuwbare Energie (EU RED) en het EU emissiehandelssysteem (EU ETS). Hierbij gaat het met name om duurzaamheidscriteria (inclusief broeikasgasreductie) en traceerbaarheid van groen gas door middel van een massabalanssysteem. Een PoS wordt uitgegeven door groen gasproducenten die door een certificerende instelling zijn gecertificeerd volgens de eisen van de EU RED. Handel in groen gas vindt plaats in de vorm van GvO's, vaak gekoppeld met PoS informatie. De PoS is daarmee verhandelbaar via de GvO en fungeert als 'bewijsstuk' voor de op de GvO opgenomen duurzaamheidsinformatie.⁴⁵ In de Union Database (UDB) zal de PoS een verplicht bewijsstuk worden, wat waarschijnlijk zal leiden tot een nog duidelijkere koppeling tussen GvO's en PoS.

⁴¹ VertiCer, een dochteronderneming van TenneT en Gasunie, is door de overheid aangewezen als partij die GvO's mag uitgeven.

⁴² Eurostat houdt de bijdrage van hernieuwbare energiebronnen per lidstaat bij in de SHARES tool. In het geval van groen gas is deze informatie gebaseerd op aantallen gecreëerde GvO's. Zie: [LINK](#)

⁴³ Waarbij groen gas gecertificeerd is ofwel op basis van de duurzaamheidsschema's NTA8080 of ICSS.

⁴⁴ Uit communicatie met VertiCer bleek dat meer dan 80% van door VertiCer uitgegeven GvO's voor groen gas gecertificeerd zijn.

⁴⁵ Een uitgebreidere beschrijving van de verschillen tussen GvO's en PoS's is beschikbaar in: S&P Global Commodity Insights, Renewable gas tracking systems – value of biomethane/RNG certificates (October 2024), zie [LINK](#)

Bijlage II: Title Transfer Facility uitgelegd

Zowel in Nederland en internationaal zijn 'TTF productprijzen' een begrip. De Title Transfer Facility (TTF) gasprijsindexen worden veel gebruikt en aangehaald. De TTF is een virtueel punt op de Nederlandse gasmarkt waarop gas van eigenaar kan veranderen. De term 'title' staat voor een eigendomsrecht, dat in een 'facility' (virtueel punt) een 'transfer' maakt van de ene eigenaar naar de andere. Handel in TTF producten op de gasmarkt verloopt ofwel bilateraal (al dan niet via traders/brokers), ofwel via een gasbeurs (met name ICE Endex en EEX), waarop ook traders en brokers actief zijn. Energiebedrijven, traders en brokers handelen (al dan niet via de gasbeurs) in TTF producten met TTF als virtueel overdrachtspunt in Nederland, en wanneer er fysieke overdracht van het gas zou moeten plaatsvinden dan gebeurt dit dus op de Nederlandse markt.

De TTF is opgericht in 2002-2003 door Gasunie in opdracht van de Nederlandse overheid in het kader van de liberalisatie van de EU gasmarkt. Doel ervan was om grotere liquiditeit in de gasmarkt te realiseren en lagere prijzen.

Concreet is het een administratief, virtueel netwerkpunt in het transportnet van Gasunie Transport Services (GTS) om tegemoet te komen aan wens van shippers om gas van eigenaar te laten verwisselen. Voor alle TTF-deals die resulteren in een fysieke gasstroom moeten nominaties worden gedaan, die worden verwerkt door GTS. Nominaties zijn berichten waarin staat wie eigenaar wordt van welk volume gas, voor welke periode (per uur/dag) en tussen welke partijen. GTS voert de administratie uit van het verhandelen van commodities. Pas als de moleculen van eigenaar wisselen dient er bij GTS genomineerd te worden, het betreft dus slechts fysieke deals in TTF producten waarbij gas ook daadwerkelijk van eigenaar wisselt en getransporteerd gaat worden. Van niet-fysieke (financial settlement) deals ziet GTS niets, dat speelt zich volledig af op de beurs of bij brokers.

Elke EU lidstaat heeft een eigen markt met virtuele overdrachtspunten in het gasnetwerk. Tegenhangers van de TTF zijn de Duitse THE, de Italiaanse PSV en het Belgische ZTP, en het VK kent de NBP. Handelssbeurzen als EEX en ICE zijn op meerdere van deze gasmarkten actief en hebben naast TTF producten ook NBP, ZTP (etc.) producten. TTF-producten worden echter verreweg het meest verhandeld, daarmee is de TTF leidend in de Europese gasmarkt. In 2023 werd circa 80% van de Europese gasderivatenhandel gedaan in TTF-producten en elke kubieke meter gas die door het GTS net stroomt is op de TTF al 80 tot 100 maal verhandeld. De TTF is niet alleen leidend in Europa, maar ook één van de drie grote wereldwijde gashubs (naast de Henry Hub in de Verenigde Staten en de Japan Korea Marker in Azië). De TTF spot- en termijnmarkt prijsindices van de ICE Endex en EEX worden wereldwijd gebruikt als benchmark en geven marktpartijen in Nederland en Europa up-to-date informatie over de waarde van gasproducten.

Dit alles maakt Nederland een aantrekkelijke markt voor partijen. Er is altijd een partij die je iets te bieden heeft, dat maakt de markt liquide en betrouwbaar. De creatie van de TTF heeft gezorgd voor een hoge mate van leveringszekerheid, prijstransparantie en (Europese) marktintegratie.

COMMON
FUTURES

COMMON
FUTURES

Together we are

**Shaping
Change**

